Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 138 (1388) ♦ Субота, 27 липня 1996 року ♦ Ціна договірна

Виконання вимог Основного Закону розпочалося з... порушення

13 липня ц. р. в нашій газеті було опубліковано «Конституцію України» і «Закон України «Про прийняття Конституції України і введення її в дію». Текст Конституції України російською мовою пропонуємо читачам сьогодні на 5—11 стор.

Конституція — закон для кожного

Член Комітету з питань правової політики і судово-правової реформи Віктор Шишкін зазначив, що виконання вимог Конституції України деякі структури починають з її порушення. Як приклад Віктор Іванович навів рішення Президії Ради національної безпеки при Президентові України від 17.07.96 р. з питання «Про загрози Конституційному ладу в Україні». Зокрема, він зазначив, що такої Ради в Конституції не існує, як не існує і ніякої Президії, яка дає в цьому конкретному випадку вказівки державним інституціям. Мається на увазі пункт третій рішення, де певні обов'язки покладаються на Генеральну прокуратуру. Остання є державною інституцією, яка узаконена Конституцією і керується лише законами, а не чиїмось вказівками. Одне слово, підкреслив Віктор Іванович, дотримання Основного Закону потребує передусім його уважного вивчення та знання всіх положень, які є нормами прямої дії.

• Минуло понад два роки з часу обрання нового складу Верховної Ради України. За цей час Комітет з питань правової політики і судово-правової реформи провів 126 засідань, розглянув 450 питань, підготував низку законопроектів. Сьогодні в комітеті працюють 17 народних депутатів. Нині під контролем комітету вступні іспити, які складають ті, хто прагне здобути юридичну освіту. Робиться все для того, щоб їх складали «справді вступники, а не їхні батьки». Поетапно запроваджуватимуться англійська система вступу, перехід на письмову здачу іспитів, що дозволить посилити контроль за об'єктивністю оцінок знань вступників. Про все це та ряд інших питань розповіли в ході прес-конференції голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи Володимир Стретович та члени цього комітету Василь Костицький і Віктор Шишкін.

Народні депутати відповіли на ряд запитань журналістів, зазначивши, що серед першочергових, що їх необхідно прийняти після того, як нова Конституція набула чинності, майже 50 нових законів, значна частина з яких уже підготовлена або знаходиться на стадії розробки в комітеті.

Павло Лазаренко в США

25 липня Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко, який перебуває з робочим візитом в США, зустрівся з керівництвом комітету палати представників конгресу США з міжнародних відносин, повідомив прес-центр МЗС України.

Під час бесіди український Прем'єр ознайомив американських конгресменів з ходом радикальних економічних реформ в Україні, зокрема з планами стабілізації національної грошової одиниці, розвитку малого та середнього приватного бізнесу, приватизації. Він наголосив на важливості допомоги нашій державі країнами Заходу і США у критичний період економічних та соціальних перетворень.

Того ж дня Прем'єр-міністр Павло Лазаренко та інші члени української урядової делегації зустрілися з директором-розпорядником Міжнародного валютного фонду Мішелем Камдессю.

Прем'єр-міністр України та директор-розпорядник МВФ обговорили питання співпраці в рамках поточної програми «стенд-бай» та можливості розширення доступу України до ресурсів МВФ ще до кінця цього року по нових програмах співпраці. Сторони розглянули заходи щодо прискорення нової трирічної програми співпраці України з МВФ.

Непідсудний ПАНЦЕРВАГЕН

Коли його витягли на берег, він вилив з хобота воду й побачив, що знову стоїть те саме літо, і навіть солдати, здається, ті самі, яких він бачив перед собою, падаючи у річку з мосту. Він не одразу здогадався, що літо — не сорок першого, а дев'яносто шостого року, а солдати — діти чи навіть онуки тих далеких солдатів, а його броньовані однополчани вже давно погоріли під Києвом, Харковом, Курськом...

Це сталося минулого тижня. Воїни Миколаївського гарнізону витягли цього німецького танка з Південного Бугу поблизу міста Вознесенська. Рятівники дивилися на врятованого поблажливо і без зла. Адже він, роззява, звалився у воду, судячи з усього, сам: либонь, молодий був, занервував у бою, от і шубовснув. По-друге, він не встиг ні разу вистрелити — майор Киричок та старший прапорщик Шелудько знайшли у нього і розрядили невикористаний боєзапас. А ще — солдати вміють шляхетно ставитись до ветеранів, навіть чужих.

Втім, який він ветеран? П'ятдесят п'ять літ пролежав під водою, зберігаючи нейтралітет. Навіть повним іменем — панцеркампфваген, тобто броньова бойова машина — зватись незручно. А вигляд у нього — нівроку. Ще міг би в кіно позніматися...

На фото Дмитра ЛАСКІНА: панцерваген і старший прапорщик Сербенюк, чий тягач витяг знахідку на берег.

Вітаємо!

На арені велетенського палацу «Джорджія доум» в Атланті 17-річна українська спортсменка Лілія Подкопаєва з Донецька довела, що вона сьогодні — королева світової гімнастики.

Подробиці про олімпійські змагання читайте на 16-й стор.

Урожай-96

● *Автономна Республіка Крим*

На півострові спекотно

Як повідомив віце-прем'єр уряду Криму Олександр Красніченко, за завдання 260 тисяч тонн зерна, за регіональним контрактом фактично закуплено 107 тисяч. Для цього було виділено 890 млрд. крб. бюджетного кредиту. Усього колгоспи і радгоспи під продовольчу пшеницю у вигляді авансів одержали 2,3 трлн. крб. Багато керівників господарств, сказав Олександр Красніченко, свої зобов'язання перед державою розуміють досить оригінально. Вони вважають, що мають здати на елеватори лише частину зерна для погашення авансів. Віце-прем'єр зазначив, що з такою постановкою питання аж ніяк не можна погодитись.

На знімку: збирання пшениці на Миколаївщині.

Фото Бориса **РИБАКОВА.**

● *Херсонська область*

Перший тайм ми вже відіграли

Хлібороби Херсонщини завершили косовицю і обмолот ранніх зернових та зернобобових культур. Хліб зібрано на 510 тисячах гектарів. За попередніми підрахунками, середня врожайність становить 16 центнерів, що на 11 центнерів менше, ніж торік. Озима пшениця дала на круг по 17,6 центнера. Проте в області є господарства, які і в умовах жорстокої посухи зуміли отримати від поля високу віддачу. Так, у КСП «Авангард» Каховського району в середньому з гектара намолочено по 40 центнерів збіжжя, а озимої пшениці на зрошенні — по 62.

Оскільки загальний ужинок невеликий, мляво йде і хлібозаготівля. За укладеними контрактами державі належить продати 260 тисяч тонн продовольчого зерна, в засіки ж засипано поки що 60 тисяч. Ще гірші справи з виконанням регіонального контракту.

● *Сумська область*

Полюбляєш велосипед — продавай зерно

Дощі вносять небажані корективи в хід жнив на Сумщині. Та люди не пасують перед негодою, а роблять все, щоб зібрати вирощений урожай.

— Ми постійно тримаємо руку на пульсі жнив, — каже диспетчер обласного штабу «Урожай-96» Федір Бондар. — І якщо десь виникає авральна ситуація через нестачу пального чи запчастин, штаб підключається оперативно. Допомагаємо, чим можемо, на обласному рівні. Бо, як кажуть, дорога ложка до обіду...

Найкраще жниводують хлібороби Охтирського, Великописарівського та Роменського районів. Щодо врожайності. Озима пшениця, наприклад, цього року вродила гірше: центнерів на вісім з кожного гектара сумчани збирають менше, ніж торік. А ось горох видався на славу. Господарства вже завершують його косовицю. А ще ж і кукурудза буде. Отже підсумки підбивати зарано.

Добру справу робить обласна споживспілка. У рахунок регіонального замовлення вона закупляє зерно в населення. Передбачається придбати не менш як 50 тисяч тонн хліба нового врожаю.

За договорами з торговельними організаціями здавачам зерна пропонують холодильники, телевізори, велосипеди, одяг, взуття, товари повсякденного вжитку. Для дітей — шкільну форму. Господарі не відмовляються і від палива на зиму.

24 серпня: п'ять років незалежності

Іде родина на іменини

Свято незалежності держави — в центрі уваги наших земляків, яких доля розкидала по всьому світу. Про це і не тільки розповідає голова Української всесвітньої координаційної ради (УВКР), голова товариства «Україна» поет Іван Драч:

—Ми планували відзначити цю дату всесвітнім форумом українців. Та, на жаль, через брак коштів відбудеться лише розширене засідання Української всесвітньої координаційної ради, на яке зберуться представники українських громад і організацій з усіх континентів. До Києва прибудуть посланці УВКР.

Вони обговорять хід виконання урядової програми «Українська діаспора до 2000 року». Багато уваги буде приділено планам нашої повсякденної роботи. Вперше всебічно будуть розглянуті питання, пов'язані з 50-ю річницею акції «Вісла». Учасники засідання зустрінуться з керівниками держави та громадськістю.

Укрінформ.

Етапи великого шляху

ЯКЩО простежити сходження деяких авторитетних політиків на вершину Олімпу, то можна зробити не всеохоплюючий, а частковий висновок: в їхніх діях постійно відчувається «синдром зозулі». Це коли ота сіра пташка нікого не терпить поруч у гнізді.

Уявімо собі, що певна особа від початку і до того, коли вона, наприклад, зайняла президентський пост, висуває постійні вимоги додаткових повноважень, які нібито необхідні для здійснення економічно-політичних перетворень. Фактично ж ведуть до все більшої концентрації влади в одних руках.

На цьому шляху в тієї особи стоїть останній нескорений бастіон — парламент і його голова. На жаль, законодавчий орган у даному основоположному питанні — бути демократичною європейською державою чи стати чимось на зразок латиноамериканської країни — не є одностайним. Частина парламентаріїв приховано (від кого?) чи відкрито (працює у структурах виконавчої влади) йде у фарватері поспіхом збитого удавано нами президентського човна. Своїми діями такі законодавці, які за статусом мали б з усіх сил працювати на збереження парламентаризму як рівної гілки влади, роблять (очевидно, не задарма) усе, аби законодавчий орган був сповитий, як мала дитина. Якщо взагалі не мав стати слухняним супутником виконавчої влади.

В нашому удаваному випадку до таких роздумів можуть підштовхнути події навколо прийняття нового основного закону. Схоже, конституційний процес став своєрідною нагайкою в руках вигаданої нами команди президента, з допомогою якої намагалися приборкати непокірний парламент.

Уявіть собі, що нова конституція писалася не один день і не один рік. Ще попередній парламент кілька років тому видав нагора, як дехто стверджує, досить непоганий документ. Але він одразу не сподобався заново обраним парламенту і президентові. Новоутворена конституційна комісія винесла на суд божий результати своїх затяжних дискусій і пошуків компромісів на початку поточного року.

Той проект основного закону навіть яскраві прихильники президента вважали занадто збоченим до виконавчої влади. М'яко кажучи, його треба було підрихтувати. Але так, щоб нібито і зроблено якісь косметичні зміни, а суть не мінялась: у хаті один господар.

Тепер давайте уявимо собі варіант досягнення мети.

Реалізація цього плану, очевидно, визначалася кількома можливими напрямками й етапами.

На першому етапі необхідно було надати проекту основного закону, виготовленого конституційною комісією, хоча б видимість легітимності.

Варіант схвалення його в чистому вигляді не пройшов. Але рішення про винесення на розгляд парламенту було прийнято. Головна мета досягнута: документ визнано як такий, що існує в природі, а значить, якщо навіть законодавчий орган його не прийме, президент винесе його на референдум! А як же! Конституційна комісія схвалила (а там найкращі голови працювали!), президент підтримує! Народ буде «за».

Другий етап — прийняття нового основного закону і нейтралізація парламенту — мав відбутися під час першого читання. Причому президента влаштовував будь-який результат. Прийме парламент у першому читанні — прекрасно. Можна вважати, що конституція в кишені, бо якщо навіть далі справа не піде, то першопрочитаний варіант (який на момент прийняття більшість законодавців і в очі не бачили) буде виданий як стовідсотково легітимний, а там референдум, і народ голосує «за».

Якщо парламент не приймає проект у першому читанні, тоді він (парламент) оголошується недієздатним. Його робота призупиняється (або парламент взагалі розпускається). Далі на референдум виносять проект документа, який виготовила конституційна комісія, і народ голосує «за».

Однак парламент прийняв проект основного закону в першому читанні, чим, з одного боку, зіграв на руку творцям такого плану, а з іншого — дещо змусив їх розхвилюватись. А раптом парламент дійсно прийме основний закон конституційною більшістю, але не в президентському варіанті, а у збалансованому в усіх розділах?

У цій ситуації настав час реалізації третього етапу удаваного нами плану. В дію включаються усі підвладні структури від села до великого міста. «Одобрямс» пішов суцільний. Можливо, було навіть і таке, як розповідав один ветеран війни, що їх скликали на збори, видали по кілограму гречки, а тоді... запропонували схвалити «якийсь проект, якоїсь конституції». Цей пропагандистський хід, а також тиск практично усіх засобів масової інформації, мав на меті остаточно вибити з колії парламент, дезорганізувати його роботу, аби знову оголосити його недієздатним... і далі за сценарієм.

Чому необхідно було створити масовість підтримки президентського курсу і невдоволення роботою парламенту? Легше і природніше приймати епохальні рішення, які «підтримує народ».

Не можна ж всерйоз сприймати «волевиявлення» регіональної ради, яка, можливо, просила, благала президента винести на референдум довгоочікуваний проект основного закону, виготовлений конституційною комісією. Чому не можна? Все просто. Регіональну раду створено при президенті з голів адміністрацій, яких призначив президент. Як відомо, хто призначає, той і знімає.

Однак регіональна рада — це дуже серйозна карта на майбутнє, на четвертий етап.

З одного боку, її члени мали забезпечити результати референдуму. Народ повинен проголосувати «за»! А з іншого — вони мали стати ядром однієї з палат парламенту. Отже, й тут відчувався далекий приціл...

Солідніше виглядає рада безпеки. Як-не-як, а «силовики» туди входять. Але знову ж таки, хто формує раду безпеки і хто призначає «силовиків»?

Отже, всі заклики до референдуму на користь президентського варіанта основного закону — від кого б вони не надходили (народ, кабінет міністрів, регіональна рада тощо) — мали одні й ті ж витоки. Вміло, дуже вміло працює диригентська паличка.

Парламент заздалегідь і цілеспрямовано обкладався «червоними прапорцями», аби в кінцевому підсумкові одним розчерком пера взагалі припинити його існування. Це можна було б зробити, призупинивши його діяльність, а то й цілком розпустивши. Щоб уникнути можливих суспільних хвилювань, очевидно, передбачалось і введення надзвичайного стану.

Про те, що такий варіант розвитку подій був цілком можливий, свідчить той факт, що депутати-сумісники (віце-прем'єр-міністри, міністри й ін.) в день розгляду проекту основного закону не брали участь у роботі сесії. З'явилися в залі засідань лише після 2-ї години ночі наступного дня, коли їх повитягували з ліжок. Подейкують, що вони мали установку триматися подалі від будинку парламенту.

Однак сталося неймовірне з точки зору тих, хто розраховував на нездатність парламенту конституційною більшістю прийняти конституцію.

Важко уявити, яким чином голові парламенту вдалося консолідувати ще якусь добу перед цим розшматований внутрішніми суперечностями і підштовхуваний до розвалу зовні законодавчий орган. Але історичний момент відбувся.

Треба думати, що найвища виконавча влада перебуває нині в певній розгубленості.

Тому ми чуємо запевнення, що адміністрація президента, як і вся виконавча гілка влади, ледь не найголовнішою своєю турботою з першого моменту існування вважала прийняття основного закону саме парламентом.

Але чи надовго це? Адже неодноразово наголошувалося, що лише та конституція варта свого народу, яка цілковито узгоджується з поглядами президента. І якщо до кінця дати волю своїй уяві, то можна уявити, що у недалекому майбутньому буде зроблено спроби торпедувати певні положення основного закону, наголошуватимуть на недосконалості якихось статей, відсутності низки законів, які б розвивали ті чи інші положення конституції тощо. А все це разом буде названо причиною уповільненого руху економічних перетворень. Як до цього відсутність конституції не давала можливості найвищій виконавчій владі рішуче зупинити спад економіки, так тепер певні слабкі місця основного закону також можуть видаватись за нездоланний бар'єр на шляху суспільного розвою.

Такий розвиток подій цілком можливий. Адже «синдром зозулі» буває тільки вроджений.

Анатолій ФЕДОРІВ.

Олег КІЛЬНИЦЬКИЙ, журналіст

«Не продавати електроенергію — просто неможливо»

Актуальне інтерв'ю

ПРИВІТАТИ Юрія БОКАРЬОВА з першими кроками на посаді міністра енергетики не повертався язик — радше можна було поспівчувати: зійти на капітанський місток вітрильника, що йде назустріч океанській стихії без компасу, запасів провіанту і з виснаженою командою, річ не з приємних.

Величезна дебіторська та кредиторська заборгованості, непристосованість енергосистеми до існування в автономному режимі, хронічна нестача палива, зношеність обладнання електростанцій... і — цілковита невпевненість у майбутньому.

Єдине сьогодні безсумнівне — зима буде дуже важка і, можливо, принесе немало прикрих несподіванок. Саме про проблеми галузі та шляхи їх подолання і йдеться в інтерв'ю з новим міністром.

Міністерство зосередило увагу на тих вузлових завданнях, що стануть першочерговими на шляху виживання. Насамперед це — паливо, платежі, ремонтні роботи і соціальні питання, зокрема виплата заробітної плати працівникам галузі.

Йде активна робота над реалізацією постанови Кабінету міністрів від 26 червня 1996 р. про підготовку підприємств Мінenерго до осінньо-зимового періоду, що передбачає комплекс заходів для заготівлі палива та виконання необхідних ремонтних робіт.

Розробляємо механізм ліквідації заборгованості, тож особливо перспективним видається розширення вексельної системи, яка тепер має охопити, крім енергетичного комплексу, підприємства міністерств промисловості, машинобудування та вугільної промисловості, що дасть можливість значно полегшити взаєморозрахунки між галузями.

Ми приречені на безперервні намагання підтримувати баланс між виробництвом та споживанням електроенергії так, щоб зберегти робочі потужності хоча б на мінімальному рівні і якомога рідше вдаватися до від'єднання споживачів.

Нинішній рік для енергетиків особливий — це перший рік роботи в умовах реструктуризації галузі. Робота в умовах послабленого адміністративного управління за відсутності, до певної міри, важелів економічних.

— Юрію Георгійовичу, чи не затягнули шахтарські страйки й так тугий вузол паливної проблеми?

— Першого липня під час зустрічі з тодішнім міністром вугільної промисловості С. Поляковим визначено графік поставок вугілля, згідно з яким гірники зобов'язалися щодобово доставляти нам 92,5 тисячі тонн вугілля, що дасть змогу до настання осінньо-зимового періоду поповнити склади електростанцій потрібним запасом паливних ресурсів. Поки що отримуємо тільки 65 тисяч тонн.

Цього року гірникам було сповна перераховано 8,0 трильйона карбованців, отриманих Міненерго з бюджету. Сальдо взаємної заборгованості двох відомств становить тепер 23,5 трильйона карбованців на користь енергетиків.

Складніша ситуація з поставками газу: загальна заборгованість енергетиків за газ становить 117 трильйонів карбованців.

Намагаємося тісніше співробітничати з «Укргазпромом». Нині вже відпрацювали схему, завдяки якій з 5 липня отримуємо додатково 7 млн. кубічних метрів газу щодобово.

І зовсім кепські справи з мазутом, річна потреба в якому становить 3 мільйони тонн і запаси якого на даний час — майже на нульовій позначці.

Поставками мазуту на бартерній основі електростанціям займаються комерційні структури, тому ми не можемо розраховуватися з підприємствами Держкомнафтогазу України. Та електроенергія, яку продаємо в обмін на мазут, неконкурентоспроможна. Отже, є значні труднощі під час її реалізації. Відмовляючись від дорогої електроенергії, нафтогазові компанії відмовляються від поставок мазуту.

Будемо віднаходити шляхи розв'язання мазутної проблеми.

— Які перспективи тарифної політики? Чи має сенс подальше зростання тарифів за неплатоспроможності споживачів?

— На жаль, підвищення тарифів не залежить від суб'єктивної волі енергетиків.

Сьогоднішні тарифи не відповідають затратам на виробництво електроенергії. Нині вони ледь покривають паливну складову виробленої електроенергії.

Проте добре розуміємо, що проблему тарифного рівня вже не можна розв'язувати окремо, незважаючи на макроекономічні тенденції єдиного господарського комплексу.

Енергетика України вийде на оптимальний рівень тарифів лише шляхом еволюційної структурної перебудови економіки в цілому.

А поки що, зважаючи на труднощі з оплатою, першочергові зусилля зосереджуватимемо на забезпеченні електроенергією життєвих потреб населення (тепло, транспорт, вода) та платоспроможних прибуткових підприємств.

— У наш час найбільшу цікавість у мас-медіа в енергетичній галузі викликає становлення енергоринку. Як буде поєднано вільне ринкове ціноутворення з державним регулюванням цін? Які переваги енергоринку?

— Сучасний технічний стан електростанцій і висока собівартість виробництва електроенергії багато в чому є похідними від адміністративної системи господарювання.

Проте відразу максимально перейти до ринкових механізмів з таким багажем неможливо: на першому етапі введено вільне ціноутворення для оптової реалізації електроенергії генерувальними компаніями зі встановленням граничної межі 3,5 цента за кВт/год, яку не можна перевищити.

Що стосується розвитку роздрібного ринку, то тут ситуація може пожвавитися зі зростанням ролі комерційних підприємств, які мають скласти конкуренцію розподільним компаніям обленерго.

Велику роль у створенні інвестиційного потоку, звісно, має зіграти акціонування та приватизація енергопідприємств.

У цьому разі ми наразилися на повну непридатність сьогоднішньої методики обчислення вартості основних фондів, згідно з якою статутний фонд усіх вітчизняних електростанцій становив 240 трильйонів карбованців — близько 1 мільярда доларів.

Склалася парадоксальна ситуація, коли оцінка вартості фондів незіставна з витратами на їх оновлення та реконструкцію.

Приміром, нині відбувається оформлення кредиту Світового банку для реконструкції Криворізької ДРЕС обсягом 250 мільйонів доларів, а вся вартість компанії «Дніпроенерго» з трьома електростанціями відповідно до оцінки становить близько 50 мільйонів доларів.

Моя позиція як міністра однозначна: потрібна переоцінка фондів для виведення реальної вартості пакета акцій.

— У сьогоднішніх дискусіях про майбутній розвиток енергетичних потужностей часто простежуються дві діаметрально протилежні точки зору: курс на модернізацію теплоенергетики зі збільшенням видобутку вітчизняного вугілля та орієнтація на будівництво сучасних парогазових електростанцій з розробленням власних родовищ газу та експорту газу з Росії. Яка позиція ближча вам?

— Хочу сказати лише одне: визначальною у виборі шляху стане паливна політика — на який вид енергоносіїв переважно ми збираємось орієнтуватися. Національна енергетична програма, схвалена Верховною Радою України, накреслила напрями цієї роботи. Вибір палива спонукає розвиток в Україні енергетичного машинобудування. А найближче завдання — ліквідація дефіциту регулювальних потужностей, нестача котрих становить сьогодні 30%, і забезпечення для АЕС стабільного базового режиму роботи. За такої нестачі непередбачувана зупинка навіть одного «блока-мільйонника» може призвести до непередбачуваних наслідків. Ми постійно балансуємо між двома критичними точками: від мінімальної позначки 49,15 Гц, до якої частота падала взимку і після якої настає автоматичне від'єднання споживачів, — до максимальної межі 50,4 Гц, після якої настає зупинка генерувальних потужностей.

Від постійного перепаду частоти і, як наслідок, частих змін режимів роботи енергоблоків страждають не тільки АЕС, що потрапляють під загрозу передчасної зупинки блоків без повного відпрацювання палива, а й навіть блоки теплових електростанцій, котрі, припустимо, замість запроектованих 30 зупинок на рік можуть зупинятися по 3—4 рази на тиждень, що, звісно, призводить до пошкодження обладнання, до зривів графіків ремонтних робіт, до значних економічних збитків.

Потужностей гідроелектростанцій, призначених для роботи в тимчасовому режимі, недостатньо, та й ресурс річок дуже обмежений: на середину літа рівень Дніпра, наприклад, на 60 сантиметрів нижчий від допустимого рівня.

Вихід можливий тільки шляхом будівництва парогазових станцій та реабілітації наявних ТЕС під менш потужні, зате більш маневрові блоки.

Від частоти в енергомережі прямо залежить і можливість експорту електроенергії за кордон, що можливо тільки за доведення електроенергії до належного європейського рівня якості, який не припускає відхилення частоти 50 Гц більш як на 0,2 Гц.

З експорту в Європу 30 млрд. кВт/год 1991 року ми опустилися в 1996-му році до мізеру: нині свою енергію експортує лише Бурштинська ГРЕС на рівні потужності 550 Мвт.

Колишні партнери по соцтабору — Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина — ввійшли до єдиної європейської енергосистеми з чітко налагодженим механізмом, що регулює вироблення та споживання електроенергії на одному рівні.

Звісно, на доступ туди Україні розраховувати дуже важко, проте потенційними партнерами для нас залишаються Болгарія, Греція, Туреччина, Румунія.

А специфіка предмета нашої праці в тому, що електроенергію ми не можемо зберігати на складі, очікуючи, поки в клієнта з'являться гроші. Тому основна ідеологія наших відносин зі споживачами — обов'язковість і вчасність платежів.

І це є об'єктивна необхідність, яка не залежить від наших бажань. Ніхто не від'єднує електроенергію для залякування і для демонстрування монопольної сили, я прошу правильно зрозуміти ці слова. Нам не продавати свій товар — просто неможливо.

Потрібно налагодити таку систему споживання, коли споживачеві стане невигідно не сплачувати кошти за використану електроенергію, бо це, у свою чергу, призведе до його від'єднання і до подальших незапланованих витрат.

Система від'єднання споживачів спрацьовує лише в разі крайньої потреби: за відсутності балансу між генерацією та споживанням або ж у зв'язку з аварією в системі. А вже тоді, як відомо, страждають споживачі, у тому числі й ті, хто вчасно розраховується за використану електроенергію.

Олександра БУЧИНСЬКА, журналіст

Мимо лічильника...

ПОВЕЛОСЯ ще з давніх-давен: з появою перших виробників і продавців продукції виникли й перші суб'єкти, котрі намагалися взяти цю продукцію безплатно. Простіше кажучи — перші розкрадачі. Вони не перебирають харчами і цуплять усе поспіль. Не виняток і такий необхідний усім товар, як електрична енергія.

НЕВЕЛИКА ДОВІДКА:

1995 року в Україні виявлено 114583 факти порушення правил користування електроенергією, в тому числі серед побутових споживачів — 93433 випадки. Це самовільне підключення до електричних мереж, пошкодження приладів та схем обліку, навмисне заниження показань лічильників тощо.

Усі ці порушення можна кваліфікувати як факти розкрадання електричної енергії.

ЛИШЕ за один з останніх місяців нинішнього року було виявлено більш як 11 тисяч фактів порушення правил користування електроенергією. Без обліку було витрачено стільки електроенергії, скільки виробляє Чорнобильська АЕС за три-чотири дні. У грошовому обчисленні це більш як 450 млрд. крб. Втім, ті, хто «проштрафився», не дуже поспішають платити за складеними актами: так, зі всієї нарахованої суми було сплачено лише приблизно 70%. Згідно з установленим порядком, коли споживач відмовляється сплатити нараховану йому суму в 10-денний термін, енергопостачальна організація відключає його від енергомережі, а матеріали передає до суду для стягнення пред'явленої суми у примусовому порядку. В особливих випадках (приміром, коли порушення явно було спрямоване на крадіжку електроенергії, причому у великих розмірах) справу передають до прокуратури.

Слід відзначити, що на промислових підприємствах краще налагоджено контроль за споживанням електроенергії. Інша справа — сільське господарство і населення. Тут уже, як-то мовиться, «що голіший, то мудріший».

Приміром, КСП «Пам'ять Леніна» Веселівського району Запорізької області умудрилося привласнити електроенергії на суму 1,6 млрд. крб. (близько 271 тис. кіловат-годин), скориставшись із того, що не працювали (чи випадково?) трансформатори струму. А в прикарпатському радгоспі «Україна» (с. Гаврилівка Надвірнянського району) амперметри до трансформаторів струму було підключено паралельно, а не послідовно, як належить, в результаті чого мимо лічильника «витекло» 40,1 тис. кВт-год. на суму більш як 242 млн. крб.

Часто навмисне зривають пломби на лічильниках і трансформаторах струму.

Це було виявлено, приміром, у КСП «Новий шлях» Волочиського району Хмельницької області (нарахована сума — 1,16 млрд. крб.), у господарстві ім. Сагайдачного Дрогобицького району (268,5 млн. крб.) та багатьох інших.

Населення винаходить свої рецепти. Найпоширеніший з них — підключення мимо лічильника. Саме таким чином громадянин Хукелі Б. Е. із смт Крижопіль Вінницької області «викрав» чимало електроенергії, за що йому було нараховано додаткову плату в розмірі 273 млн. крб. Так само вчинив і громадянин Попик А.А. з Рівненської області — в результаті йому доведеться заплатити 160 млн. крб. Цей список можна продовжувати...

Деякі суб'єкти явно з метою розкрадання електроенергії роблять накидку на проводи вводів.

Загалом, про масштаби розкрадань можна непрямо судити за величиною технологічних втрат в електричних мережах під час передачі електроенергії: коли раніше вони становили 8,16% від загального виробітку, то тепер — уже більш як 12% (ледь не в півтора раза більше!), хоча технічні характеристики ліній електропередач майже не змінилися. Отже, вся ця різниця кимось споживається без обліку, розкрадається.

Звісно, до крадіжок електроенергії людей спонукають насамперед ціни, що зросли. Адже раніше нас привчили до майже дармової електрики. А нині ціни на енергоносії фактично сягнули світових, тому, природно, й електроенергія має продаватися не нижче за свою собівартість. А малоімущі верстви населення необхідно підтримувати, надаючи їм адресні грошові дотації.

У номер

● *Київ*

«Червоний півень» розперезався

У південних і східних областях України введено особливий протипожежний режим. Таке розпорядження видав перший віце-прем'єр України, голова постійної урядової комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець.

Як зазначено у повідомленні Центру пожежно-технічної пропаганди Управління державної пожежної охорони МВС України, такий режим передбачає заборону на проведення робіт з використанням відкритого полум'я у лісових і степових масивах, а також на підприємствах у місцях знаходження легкозаймистих матеріалів.

Крім того, буде організовано патрулювання лісових і хлібних масивів, охорону кормів і місць зберігання сільськогосподарської техніки. Передбачено також перекрити дороги і стежки, що пролягають хлібними масивами.

Категорично заборонено використовувати в роботах зі збирання врожаю несправних агрегатів, а також тих, що не обладнані засобами пожежогасіння та захисними протипожежними пристроями.

Як зазначено у повідомленні, в Україні склалася тривожна ситуація з пожежами. Так, за перше півріччя цього року в країні спалахнуло 23020 пожеж, матеріальні збитки від яких становили 684,6 млрд. крб. За цей період у вогні загинуло 1379 чоловік, з яких 108 — діти.

Хто кого: стихія нас — чи ми стихію?

Сильна злива пронеслася вчора над Центральною Україною. Сотні киян спізнилися вранці на роботу, бо не змогли вчасно добратися трамваєм чи тролейбусом. За словами начальника управління транспорту Київської міськадміністрації Віктора Терпила, майже на півгодини зупинився електротранспорт у районі площі Перемоги, заводу «Промзв'язок», вулиць Єреванська, Дорогожицька, Дегтярівська, Фрунзе, Старовокзальна, Солом'янська та інших. Такі простої виникають практично щоразу під час злив. Каналізаційні стоки не в змозі швидко увібрати воду велетенських калюж.

Уже втретє цього року стихія не обминула Чернігівщину. Як повідомила прес-служба облдержадміністрації, сильний дощ перейшов у град і промчав нищівною смугою територією Новгород-Сіверського району. Винищено городину, сади. Надзвичайна комісія підраховує збитки.

● *Дніпропетровськ*

Ракети — на звалище історії!

У Дніпропетровську відкрилася станція по проведенню демонтажу і нейтралізації міжконтинентальних балістичних ракет. Вона дасть змогу знищити 130 МБР СС-19, шахто-пускові установки яких намічено ліквідувати відповідно до Договору «Старт-1». Кожна з цих ракет, що знаходились на бойовому чергуванні, була спроможна доставити шість одиниць ядерної зброї в будь-яке місце Сполучених Штатів.

Станція розташована на території виробничого об'єднання «Південмаш», яке раніше виробляло ракети і випробовувало їх компоненти. Розпочато вже нейтралізацію і демонтаж ступенів ракети СС-19. Щомісяця планується ліквідовувати по чотири і більше МБР.

Людмила ФІСЮН, «Голос України»

РІТІ ЗЮСМУТ В УКРАЇНІ СПОДОБАЛОСЯ

Головною подією тижня, що минув, без сумніву, був візит в Україну голови бундестагу Ріти Зюсмут. Приїзд делегації німецьких парламентаріїв продовжив наші контакти з такою впливовою країною, як ФРН.

Нагадаємо, що були державні візити: торік у Бонні побували Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, Президент Леонід Кучма. А восени до Києва прибуде федеральний канцлер Гельмут Коль.

Ріта Зюсмут і Олександр Мороз підкреслили, що міжпарламентські зв'язки обох держав виходять на новий, вищий рівень. Олександр Мороз розповів про значну роль, яку відіграє Верховна Рада України в побудові незалежної правової держави, розвитку демократії, соціально орієнтованої ринкової економіки. До речі, під час зустрічі з українськими депутатами гості поцікавилися: чи зможуть прочитати Конституцію України німецькою мовою? Їм відповіли, що нині Основний Закон перекладають всіма мовами країн-членів ООН.

Візит тижня

Візит пані Зюсмут до Києва був короткочасним, але вдалося зробити справді чимало: від обговорення питань щодо розширення міжпарламентських зв'язків, конкретних проектів про економічне співробітництво — до розв'язання проблем німецької громади в Україні. Голова бундестагу побувала в євангелістсько-лютеранській церкві і переконалася, що віруючі вже мають свій храм.

Восени — з візитом федерального канцлера — Україна може сподіватися і на новий виток у розвитку економічних відносин.

Наміри тижня

Алла РОМАНЧУК, «Голос України»

Найкращий подарунок — Конституція. В малюнках

Після прийняття Основного Закону держави та на виконання Указу Президента про першочергові заходи, пов'язані з прийняттям Конституції, Міністерство юстиції зобов'язане забезпечити громадян України текстами нової Конституції, а також спільно з Міносвіти здійснити «підготовку відповідних програм та включити до навчальних планів, починаючи з 1996 року, спеціальні курси для вивчення нової Конституції України».

Як запевняє міністр юстиції Сергій Головатий, вже за кілька тижнів у світ вийде перший тираж офіційного видання Конституції у формі брошури, яка поширюватиметься, передовсім, серед урядових структур. Утім, особливі зусилля міністр прагне зосередити на тому, щоб текст Основного Закону був доступний і зрозумілий нашим дітям.

За даними Міносвіти, в Україні — 21,5 тисячі середніх шкіл. Щоб кожний старшокласник мав текст Конституції, потрібно видрукувати 1 мільйон 200 тисяч примірників. Це коштує близько 400 тисяч доларів США. Окрім тексту, необхідно підготувати півмільйона коментарів — ще 300 тисяч доларів. А якщо додати роботу по організації спеціальних шкільних курсів з вивчення Конституції та низки відповідних семінарів для вчителів, то тільки, за попередніми підрахунками Мін'юсту, на втілення у життя вищезгаданих заходів знадобиться близько 360 мільярдів карбованців.

Де взяти ці кошти? До бюджету міністр юстиції звертатися «просто-таки боїться», і не лише тому, що той кусається, мов голодний пес. Ще й досі Міністерство освіти не розрахувалося з видавництвами за традиційні шкільні підручники, тож окремий проект йому не під силу й поготів. Тому пан Головатий нині особисто займається пошуком фінансів «на стороні», щоб 1 вересня хоча б кожний 11-класник дістав як подарунок від держави текст Конституції. Вже частково отримано згоду про фінансову підтримку урядів США, Канади, Нідерландів. На думку міністра, то не буде великим гріхом, якщо багаті держави напередодні річниці незалежності зроблять нам такий подарунок.

Однак, окремий сюрприз Міністр юстиції мріє зробити малюкам — Конституцію в малюнках. І хоча Сергій Головатий допускає можливість скептичного ставлення до такої ідеї, проте вважає, що про основні свої права кожна людина має знати з дитинства.

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Біг з перешкодами втемну. Беруть участь усі!

Гонка тижня

СХОЖЕ, на біговій хліборобській доріжці, що веде до великого врожаю, до вже звичних бар'єрів, тобто техніки, яка віджила своє, катастрофічної нестачі запчастин, пально-мастильних матеріалів, цього року додалася ще одна перешкода. Щодобове вимикання електроенергії на 4—5 годин значною мірою паралізує роботу як на токах, так і на хлібоприймальних пунктах. Міністерство сільського господарства і продовольства звернулося до уряду з пропозицією відмінити таку "економію" на час польових робіт.

Нині у збиральному марафоні беруть участь усі регіони. Щоправда, перебувають вони на різних відтинках дистанції. Якщо Автономна Республіка Крим, Донецька й Миколаївська області, господарства яких стартували першими, мають в активі понад 80 відсотків площ скошених зернових і зернобобових культур і, можна сказати, наближаються до фінішу, то Івано-Франківська область, яка зовсім недавно вийшла на дистанцію, з результатом близько 4 відсотків — поки що аутсайдер.

Хоча більшість регіонів тільки-но здолала половину шляху, вже сьогодні можна підбити певні підсумки. Всупереч передстартовим сподіванням і палкому бажанню політичного бомонду довести цього року валовий збір зерна всіх категорій до 38 млн. тонн, — рекорду не буде. Навіть якщо припустити, що всі учасники до кінця витримають темп і подолають дистанцію, в кращому разі врожай ледь перевалить 30-мільйонний рубіж. За прогнозами спеціалістів Міністерства сільського господарства і продовольства, цей показник напевне буде на 2—3 млн. тонн менший за минулорічний, який становив 35 млн. тонн.

Причини цього не тільки у складних кліматичних умовах — пізній весні й посушливому літі, що недобре пожартували, практично вивівши з ладу близько 400 тис. га з 12,7 млн. га посівів зернових. Як кажуть у таких випадках, дистанцію долати важко, а з бар'єрами й поготів. Так, у багатьох господарствах відчувається вкрай гострий дефіцит пального, внаслідок чого техніка працює тут у кращому разі півдня, а другу половину простоює, очікуючи на чергову пайку. Втрачаємо дорогоцінний час, а разом з ним — урожай. Деякі господарства не змогли вивести на лани й половину наявної в них техніки. А ті комбайни, які вийшли в поле — здебільшого іржаве залізяччя, що залишає на землі до 20 відсотків урожаю. Втім, на втрати впливають і суб'єктивні чинники. На думку Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, 40 відсотків провини за обстановку, що склалася, несуть господарники, які несвоєчасно провели весняно-польову кампанію.

Природно, такий перелік мінусів можна було б продовжити. Та дистанція, як відомо, — не найкраще місце для нарікань. Тепер важливо усім дотягнути до фінішу. За будь-яку ціну. Хай навіть зі змінами у попередньо прийнятих правилах гри, але наповнити комори за державним і регіональними контрактами. До речі, Міністерство сільського господарства і продовольства звернулося до уряду з проханням дозволити селянам здавати за держзамовленням зерно не третього класу й вище, як це було передбачено спочатку, а й дещо нижчої якості. Бо висококласного багатьом господарствам може не вистачити. Ну а "польові командири" — від глав обл-, райадміністрацій до голів колгоспів — майже повсюдно стоять на позиціях соцзмагання.

Гайда далі...

Екран тижня

Хвороба безпечна. Проте «заразна»

Безперечно, Олімпіада в Атланті — найграндіозніша подія цього тижня. Свою причетність до XXVI Олімпійських ігор, завдяки Національній телекомпанії України, може відчувати кожен.

Нагадаємо, що, відповідно до договору з Євробаченням, Україна має право транслювати Олімпіаду протягом 200 годин. До того ж олімпійське шоу в телевізійній версії вітчизняне телебачення для своїх глядачів показує самостійно вперше, без допомоги і втручання ГРТ. При цьому ексклюзивне право на розміщення реклами в спеціальних спортивних блоках належить агентству «Телерадіореклама».

До речі, нарікання глядачів на те, що їх позбавили видовищних ігрових вистав, безпідставні. Як пояснили в міжнародному відділенні Національної телекомпанії, трансляція ігрових олімпійських заходів не входить у договірні зобов'язання з Євробаченням. Це окремий комерційний проект. Наша пристрасть до футболу або волейболу, на жаль, не підкріплена фінансово. Тож хворійте, панове, тими «хворобами», що вони є в асортименті нашої телекомпанії. Вони безпечні, але вельми «заразні»!

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

За справедливу тюрму

ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ політичних в'язнів, справедливий суд, припинення тортур у тюрмах виступає щойно зареєстрована неполітична організація — Українська асоціація «Міжнародна амністія».

Йдеться не про Україну, а про тисячі людей в усьому світі, яких кидають до в'язниць за їхні переконання. Українська асоціація «Міжнародна амністія» має намір боротися з випадками порушень прав людини в усіх країнах, за винятком власної. Цей «національний нігілізм» пояснюється будовою організації. Вона вважає себе складовою міжнародного амністійного руху і діє не за федеративним принципом, тобто відання справами свого регіону, а за принципом міжнародної солідарності.

На думку голови асоціації Мирослава Мариновича, колишнього в'язня сумління, це гарантує неупереджену та об'єктивну оцінку фактів порушення прав людини з боку влади.

«Міжнародна амністія» діє у світі 35 років. З початку свого існування вона домагалася захисту прав понад 43 тисяч в'язнів сумління. 40 тисяч із них було звільнено. Організацію відзначено Нобелівською премією миру 1977 року та премією прав людини ООН. Вона виступає також за людські умови тримання під вартою всіх засуджених, незалежно від скоєного злочину.

Заклик тижня

А чи є сьогодні в'язні сумління в нашій державі? За даними «Міжнародної амністії» — ні. Хоча на сторінки щорічних звітів Міжнародного секретаріату в Лондоні Україна потрапляє регулярно. Випадки вбивств на замовлення, катування, загадкові зникнення людей на вітчизняному терені досі не канули в Лету.

Увага «Міжнародної амністії» прикута до України ще й з метою скасування смертної кари. До речі, за кількістю смертних вироків минулого року наша країна посіла третє місце у світі після Китаю та Саудівської Аравії.

Нині «Міжнародна амністія» оголосила китайську кампанію, виступаючи проти масових порушень прав людини у цій країні. Хоча амністери відверто кажуть, що не сподіваються на стовідсоткову результативність своєї праці.

КОНСТИТУЦИЯ УКРАИНЫ

Верховная Рада Украины от имени Украинского народа —граждан Украины всех национальностей,

выражая суверенную волю народа,

опираясь на многовековую историю украинского государственного строительства и на основе осуществленного украинской нацией, всем Украинским народом права на самоопределение,

проявляя заботу об обеспечении прав и свобод человека и достойных условий его жизни,

заботясь об укреплении гражданского согласия на земле Украины,

стремясь развивать и укреплять демократическое, социальное, правовое государство,

сознавая ответственность перед Богом, собственной совестью, предшествующими, нынешним и грядущими поколениями,

руководствуясь Актом провозглашения независимости Украины от 24 августа 1991 года, одобренным 1 декабря 1991 года всенародным голосованием,

принимает настоящую Конституцию — Основной Закон Украины.

РАЗДЕЛ I ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Украина есть суверенное и независимое, демократическое, социальное, правовое государство.

Статья 2. Суверенитет Украины распространяется на всю ее территорию.

Украина является унитарным государством.

Территория Украины в пределах существующей границы целостна и неприкосновенна.

Статья 3. Человек, его жизнь и здоровье, честь и достоинство, неприкосновенность и безопасность признаются в Украине наивысшей социальной ценностью.

Права и свободы человека и их гарантии определяют содержание и направленность деятельности государства. Государство отвечает перед человеком за свою деятельность. Утверждение и обеспечение прав и свобод человека является главной обязанностью государства.

Статья 4. В Украине существует единое гражданство. Основания приобретения и прекращения гражданства Украины определяются законом.

Статья 5. Украина является республикой.

Носителем суверенитета и единственным источником власти в Украине является народ. Народ осуществляет власть непосредственно и через органы государственной власти и органы местного самоуправления.

Право определять и изменять конституционный строй в Украине принадлежит исключительно народу и не может быть узурпировано государством, его органами или должностными лицами.

Никто не может узурпировать государственную власть.

Статья 6. Государственная власть в Украине осуществляется по принципу ее разделения на законодательную, исполнительную и судебную.

Органы законодательной, исполнительной и судебной власти осуществляют свои полномочия в установленных настоящей Конституцией пределах и в соответствии с законами Украины.

Статья 7. В Украине признается и гарантируется местное самоуправление.

Статья 8. В Украине признается и действует принцип верховенства права.

Конституция Украины имеет высшую юридическую силу. Законы и иные нормативно-правовые акты принимаются на основе Конституции Украины и должны соответствовать ей.

Нормы Конституции Украины являются нормами прямого действия. Обращение в суд для защиты конституционных прав и свобод человека и гражданина непосредственно на основании Конституции Украины гарантируется.

Статья 9. Действующие международные договоры, согласие на обязательность которых дано Верховной Радой Украины, являются частью национального законодательства Украины.

Заключение международных договоров, противоречащих Конституции Украины, возможно только после внесения соответствующих изменений в Конституцию Украины.

Статья 10. Государственным языком в Украине является украинский язык.

Государство обеспечивает всестороннее развитие и функционирование украинского языка во всех сферах общественной жизни на всей территории Украины.

В Украине гарантируется свободное развитие, использование и защита русского, других языков национальных меньшинств Украины.

Государство способствует изучению языков международного общения.

Применение языков в Украине гарантируется Конституцией Украины и определяется законом.

Статья 11. Государство содействует консолидации и развитию украинской нации, ее исторического сознания, традиций и культуры, а также развитию этнической, культурной, языковой и религиозной самобытности всех коренных народов и национальных меньшинств Украины.

Статья 12. Украина проявляет заботу об удовлетворении национально-культурных и языковых потребностей украинцев, проживающих за пределами государства.

Статья 13. Земля, ее недра, атмосферный воздух, водные и иные природные ресурсы, находящиеся в пределах территории Украины, природные ресурсы ее континентального шельфа, исключительной (морской) экономической зоны являются объектами права собственности Украинского народа. От имени Украинского народа права собственника осуществляют органы государственной власти и органы местного самоуправления в пределах, определенных настоящей Конституцией.

Каждый гражданин имеет право пользоваться природными объектами права собственности народа в соответствии с законом.

Собственность обязывает. Собственность не должна использоваться во вред человеку и обществу.

Государство обеспечивает защиту прав всех субъектов права собственности и хозяйствования, социальную направленность экономики. Все субъекты права собственности равны перед законом.

Статья 14. Земля является основным национальным богатством, находящимся под особой охраной государства.

Право собственности на землю гарантируется. Это право приобретается и реализуется гражданами, юридическими лицами и государством исключительно в соответствии с законом.

Статья 15. Общественная жизнь в Украине основывается на принципах политического, экономического и идеологического многообразия.

Никакая идеология не может признаваться государством как обязательная.

Цензура запрещена.

Государство гарантирует свободу политической деятельности, не запрещенной Конституцией и законами Украины.

Статья 16. Обеспечение экологической безопасности и поддержание экологического равновесия на территории Украины, преодоление последствий Чернобыльской катастрофы — катастрофы планетарного масштаба, сохранение генофонда Украинского народа являются обязанностью государства.

Статья 17. Защита суверенитета и территориальной целостности Украины, обеспечение ее экономической и информационной безопасности являются важнейшими функциями государства, делом всего Украинского народа.

Оборона Украины, защита ее суверенитета, территориальной целостности и неприкосновенности возлагаются на Вооруженные Силы Украины.

Обеспечение государственной безопасности и защита государственной границы Украины возлагаются на соответствующие воинские формирования и правоохранительные органы государства, организация и порядок деятельности которых определяются законом.

Вооруженные Силы Украины и иные воинские формирования никем не могут быть использованы для ограничения прав и свобод граждан либо с целью свержения конституционного строя, устранения органов власти или препятствования их деятельности.

Государство обеспечивает социальную защиту граждан Украины, находящихся на службе в Вооруженных Силах Украины и в иных воинских формированиях, а также членов их семей.

На территории Украины запрещается создание и функционирование каких-либо вооруженных формирований, не предусмотренных законом.

На территории Украины не допускается размещение иностранных военных баз.

Статья 18. Внешнеполитическая деятельность Украины направлена на обеспечение ее национальных интересов и безопасности путем поддержания мирного и взаимовыгодного сотрудничества с членами международного сообщества на основе общепризнанных принципов и норм международного права.

Статья 19. Правовой порядок в Украине основывается на принципах, в соответствии с которыми никто не может быть принужден делать то, что не предусмотрено законодательством.

Органы государственной власти и органы местного самоуправления, их должностные лица обязаны действовать только на основании, в пределах полномочий и способом, которые предусмотрены Конституцией и законами Украины.

Статья 20. Государственными символами Украины являются Государственный Флаг Украины, Государственный Герб Украины и Государственный Гимн Украины.

Государственный Флаг Украины — стяг из двух равновеликих горизонтальных полос синего и желтого цветов.

Большой Государственный Герб Украины устанавливается с учетом малого Государственного Герба Украины и герба Войска Запорожского законом, принимаемым не менее чем двумя третями от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Главным элементом большого Государственного Герба Украины является Знак Княжеского Государства Владимира Великого (малый Государственный Герб Украины).

Государственный Гимн Украины — национальный гимн на музыку М. Вербицкого со словами, утвержденными законом, который принимается не менее чем двумя третями от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Описание государственных символов Украины и порядок их использования устанавливаются законом, принимаемым не менее чем двумя третями от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Столицей Украины является город Киев.

РАЗДЕЛ II ПРАВА, СВОБОДЫ И ОБЯЗАННОСТИ ЧЕЛОВЕКА И ГРАЖДАНИНА

Статья 21. Все люди свободны и равны в своем достоинстве и правах. Права и свободы человека неотчуждаемы и нерушимы.

Статья 22. Права и свободы человека и гражданина, закрепленные настоящей Конституцией, не являются исчерпывающими.

Конституционные права и свободы гарантируются и не могут быть упразднены.

При принятии новых законов или внесении изменений в действующие законы не допускается сужение содержания и объема существующих прав и свобод.

Статья 23. Каждый человек имеет право на свободное развитие своей личности, если при этом не нарушаются права и свободы других людей, и имеет обязанности перед обществом, в котором обеспечивается свободное и всестороннее развитие его личности.

Статья 24. Граждане имеют равные конституционные права и свободы и равны перед законом.

Не может быть привилегий или ограничений по признакам расы, цвета кожи, политических, религиозных и иных убеждений, пола, этнического и социального происхождения, имущественного положения, места жительства, по языковым или иным признакам.

Равенство прав женщины и мужчины обеспечивается: предоставлением женщинам равных с мужчинами возможностей в общественно-политической и культурной деятельности, в получении образования и профессиональной подготовке, в труде и вознаграждении за него; специальными мерами по охране труда и здоровья женщин, установлением пенсионных льгот; созданием условий, дающих женщинам возможность сочетать работу с материнством; правовой защитой, материальной и моральной поддержкой материнства и детства, включая предоставление оплачиваемых отпусков и иных льгот беременным женщинам и матерям.

Статья 25. Гражданин Украины не может быть лишен гражданства и права переменить гражданство.

Гражданин Украины не может быть выдворен за пределы Украины либо выдан другому государству.

Украина гарантирует заботу и защиту своим гражданам, находящимся за ее пределами.

Статья 26. Иностранцы и лица без гражданства, находящиеся в Украине на законных основаниях, пользуются теми же правами и свободами, а также несут такие же обязанности, как и граждане Украины, — за исключениями, установленными Конституцией, законами или международными договорами Украины.

Иностранцам и лицам без гражданства может быть предоставлено убежище в порядке, установленном законом.

Статья 27. Каждый человек имеет неотъемлемое право на жизнь.

Никто не может быть произвольно лишен жизни. Обязанность государства — защищать жизнь человека.

Каждый имеет право защищать свою жизнь и здоровье, жизнь и здоровье других людей от противоправных посягательств.

Статья 28. Каждый имеет право на уважение его достоинства.

Никто не может быть подвергнут пыткам, жестокому, нечеловеческому или унижающему его достоинство обращению либо наказанию.

Ни один человек без его добровольного согласия не может быть подвергнут медицинским, научным или иным опытам.

Статья 29. Каждый человек имеет право на свободу и личную неприкосновенность.

Никто не может быть арестован или содержаться под стражей иначе как по мотивированному решению суда и только на основаниях и в порядке, установленных законом.

В случае настоятельной необходимости предотвратить преступление или его пресечь уполномоченные на то законом органы могут применить содержание лица под стражей в качестве временной меры пресечения, обоснованность которой в течение семидесяти двух часов должна быть проверена судом. Задержанное лицо немедленно освобождается, если в течение семидесяти двух часов с момента задержания ему не вручено мотивированное решение суда о содержании под стражей.

Каждому арестованному или задержанному должно быть безотлагательно сообщено о мотивах ареста или задержания, разъяснены его права и предоставлена возможность с момента задержания защищать себя лично и пользоваться правовой помощью защитника.

Каждый задержанный имеет право в любое время обжаловать в суде свое задержание.

Об аресте или задержании человека должно быть незамедлительно сообщено родственникам арестованного или задержанного.

Статья 30. Каждому гарантируется неприкосновенность жилища. Не допускается проникновение в жилище или в иное владение лица, проведение в них осмотра или обыска иначе как по мотивированному решению суда.

В неотложных случаях, связанных со спасением жизни людей и имущества либо с непосредственным преследованием лиц, подозреваемых в совершении преступления, возможен иной, установленный законом, порядок проникновения в жилище или в иное владение лица, проведение в них осмотра и обыска.

Статья 31. Каждому гарантируется тайна переписки, телефонных переговоров, телеграфной и иной корреспонденции. Исключения могут быть установлены только судом в случаях, предусмотренных законом, с целью предотвратить преступление или установить истину при расследовании уголовного дела, если иными способами получить информацию невозможно.

Статья 32. Никто не может подвергаться вмешательству в его личную и семейную жизнь, кроме случаев, предусмотренных Конституцией Украины.

Не допускается сбор, хранение, использование и распространение конфиденциальной информации о лице без его согласия, кроме случаев, определенных законом, и только в интересах национальной безопасности, экономического благосостояния и прав человека.

Каждый гражданин имеет право знакомиться в органах государственной власти, органах местного самоуправления, учреждениях и организациях со сведениями о себе, не являющимися государственной или иной защищенной законом тайной.

(Продолжение на 6—7-й стр.).

КОНСТИТУЦИЯ УКРАИНЫ

(Начало на 5-й стр.).

Каждому гарантируется судебная защита права опровергать недостоверную информацию о себе и членах своей семьи и права требовать изъятия любой информации, а также право на возмещение материального и морального ущерба, причиненного сбором, хранением, использованием и распространением такой недостоверной информации.

Статья 33. Каждому, кто на законных основаниях находится на территории Украины, гарантируется свобода передвижения, свободный выбор места жительства, право свободно покидать территорию Украины, за исключением ограничений, устанавливаемых законом.

Гражданин Украины не может быть лишен права в любое время возвратиться в Украину.

Статья 34. Каждому гарантируется право на свободу мысли и слова, на свободное выражение своих взглядов и убеждений.

Каждый имеет право свободно собирать, хранить, использовать и распространять информацию устно, письменно либо иным способом — по своему выбору.

Осуществление этих прав может быть ограничено законом в интересах национальной безопасности, территориальной целостности либо общественного порядка с целью предупреждения беспорядков или преступлений, для охраны здоровья населения, для защиты репутации или прав других людей, для предупреждения разглашения информации, полученной конфиденциально, либо для поддержания авторитета и непредвзятости правосудия.

Статья 35. Каждый имеет право на свободу мировоззрения и вероисповедания. Это право включает свободу исповедовать любую религию или не исповедовать никакой, беспрепятственно отправлять единолично или коллективно религиозные культы и ритуальные обряды, проводить религиозную деятельность.

Осуществление этого права может быть ограничено законом только в интересах охраны общественного порядка, здоровья и нравственности населения или защиты прав и свобод других людей.

Церковь и религиозные организации в Украине отделены от государства, а школа — от церкви. Никакая религия не может быть признана государством как обязательная.

Никто не может быть освобожден от своих обязанностей перед государством или отказаться от исполнения законов по мотивам религиозных убеждений. В случае если исполнение воинской обязанности противоречит религиозным убеждениям гражданина, исполнение этой обязанности должно быть заменено альтернативной (невоенной) службой.

Статья 36. Граждане Украины имеют право на свободу объединения в политические партии и общественные организации для осуществления и защиты своих прав и свобод и удовлетворения политических, экономических, социальных, культурных и иных интересов, за исключением ограничений, установленных законом в интересах национальной безопасности и общественного порядка, охраны здоровья населения или защиты прав и свобод других людей.

Политические партии в Украине содействуют формированию и выражению политической воли граждан, принимают участие в выборах. Членами политических партий могут быть только граждане Украины. Ограничения относительно членства в политических партиях устанавливаются исключительно настоящей Конституцией и законами Украины.

Граждане имеют право на участие в профессиональных союзах с целью защиты своих трудовых и социально-экономических прав и интересов. Профессиональные союзы являются общественными организациями, объединяющими граждан, связанных общими интересами по роду их профессиональной деятельности. Профессиональные союзы создаются без предварительного разрешения на основе свободного выбора их членов. Все профессиональные союзы имеют равные права. Ограничения относительно членства в профессиональных союзах устанавливаются исключительно настоящей Конституцией и законами Украины.

Никто не может быть принужден к вступлению в какое бы то ни было объединение граждан или ограничен в правах за принадлежность или непринадлежность к политическим партиям или общественным организациям.

Все объединения граждан равны перед законом.

Статья 37. Создание и деятельность политических партий и общественных организаций, программные цели или действия которых направлены на ликвидацию независимости Украины, изменение конституционного строя насильственным путем, нарушение суверенитета и территориальной целостности государства, подрыв его безопасности, незаконный захват государственной власти, пропаганду войны, насилия, на разжигание межэтнической, расовой, религиозной вражды, посягательства на права и свободы человека, здоровье населения, запрещаются.

Политические партии и общественные организации не могут иметь военизированных формирований.

Не допускается создание и деятельность организационных структур политических партий в органах исполнительной и судебной власти и исполнительных органах местного самоуправления, воинских формированиях, а также на государственных предприятиях, в учебных заведениях и других государственных учреждениях и организациях.

Запрещение деятельности объединений граждан осуществляется только в судебном порядке.

Статья 38. Граждане имеют право принимать участие в управлении государственными делами, во всеукраинском и местных референдумах, свободно избирать и быть избранными в органы государственной власти и органы местного самоуправления.

Граждане пользуются равным правом доступа к государственной службе, а также к службе в органах местного самоуправления.

Статья 39. Граждане имеют право собираться мирно, без оружия и проводить собрания, митинги, шествия и демонстрации, о проведении которых заблаговременно уведомляются органы исполнительной власти или органы местного самоуправления.

Ограничение относительно реализации этого права может устанавливаться судом в соответствии с законом и только в интересах национальной безопасности и общественного порядка — с целью предупреждения беспорядков или преступлений, для охраны здоровья населения или защиты прав и свобод других людей.

Статья 40. Все имеют право направлять индивидуальные или коллективные письменные обращения либо лично обращаться в органы государственной власти, органы местного самоуправления и к должностным и служебным лицам этих органов, которые обязаны рассмотреть обращение и дать обоснованный ответ в установленный законом срок.

Статья 41. Каждый имеет право владеть, пользоваться и распоряжаться своей собственностью, результатами своей интеллектуальной, творческой деятельности.

Право частной собственности приобретается в порядке, определенном законом.

Граждане для удовлетворения своих потребностей могут пользоваться объектами права государственной и коммунальной собственности в соответствии с законом. Никто не может быть противоправно лишен права собственности.

Право частной собственности нерушимо.

Принудительное отчуждение объектов права частной собственности может быть применено только как исключение по мотивам общественной необходимости, на основании и в порядке, установленных законом, и при условии предварительного и полного возмещения их стоимости. Принудительное отчуждение таких объектов с последующим полным возмещением их стоимости допускается только в условиях военного или чрезвычайного положения.

Конфискация имущества может быть применена исключительно по решению суда в случаях, объеме и порядке, установленных законом.

Использование собственности не может наносить вред правам, свободам и достоинству граждан, интересам общества, ухудшать экологическую ситуацию и природные качества земли.

Статья 42. Каждый имеет право на предпринимательскую деятельность, не запрещенную законом.

Предпринимательская деятельность депутатов, должностных и служебных лиц органов государственной власти и органов местного самоуправления ограничивается законом.

Государство обеспечивает защиту конкуренции в предпринимательской деятельности. Не допускаются злоупотребление монопольным положением на рынке, неправомерное ограничение конкуренции и недобросовестная конкуренция. Виды и пределы монополии определяются законом.

Государство защищает права потребителей, осуществляет контроль за качеством и безопасностью продукции и всех видов услуг и работ, содействует деятельности общественных организаций потребителей.

Статья 43. Каждый имеет право на труд, что включает возможность зарабатывать себе на жизнь трудом, который он свободно избирает или на который свободно соглашается.

Государство создает условия для полного осуществления гражданами права на труд, гарантирует равные возможности в выборе профессии и рода трудовой деятельности, реализует программы профессионально-технического обучения, подготовки и переподготовки кадров в соответствии с общественными потребностями.

Использование принудительного труда запрещается. Не считается принудительным трудом военная или альтернативная (невоенная) служба, а также работа или служба, выполняемая лицом по приговору или иному решению суда либо в соответствии с законами о военном и о чрезвычайном положении.

Каждый имеет право на надлежащие, безопасные и здоровые условия труда, на заработную плату не ниже той, которая определена законом.

Использование труда женщин и несовершеннолетних на опасных для их здоровья работах запрещается.

Гражданам гарантируется защита от незаконного увольнения.

Право на своевременное получение вознаграждения за труд защищается законом.

Статья 44. Работающие имеют право на забастовку для защиты своих экономических и социальных интересов.

Порядок осуществления права на забастовку устанавливается законом с учетом необходимости обеспечения национальной безопасности, охраны здоровья, прав и свобод других людей.

Никто не может быть принужден к участию или к неучастию в забастовке.

Запрещение забастовки возможно только на основании закона.

Статья 45. Каждый работающий имеет право на отдых.

Это право обеспечивается предоставлением дней еженедельного отдыха, а также оплачиваемого ежегодного отпуска, установлением сокращенного рабочего дня для отдельных профессий и производств, сокращенной продолжительности работы в ночное время.

Максимальная продолжительность рабочего времени, минимальная продолжительность отдыха и оплачиваемого ежегодного отпуска, выходные и праздничные дни, а также иные условия осуществления этого права определяются законом.

Статья 46. Граждане имеют право на социальную защиту, включающее право на обеспечение их в случае полной, частичной или временной потери трудоспособности, потери кормильца, безработицы по независящим от них обстоятельствам, а также в старости и в иных случаях, предусмотренных законом.

Это право гарантируется общеобязательным государственным социальным страхованием за счет страховых взносов граждан, предприятий, учреждений и организаций, а также бюджетных и иных источников социального обеспечения; созданием сети государственных, коммунальных, частных учреждений для ухода за нетрудоспособными.

Пенсии, иные виды социальных выплат и пособий, являющиеся основным источником существования, должны обеспечивать уровень жизни не ниже прожиточного минимума, установленного законом.

Статья 47. Каждый имеет право на жилище. Государство создает условия, при которых каждый гражданин будет иметь возможность построить жилище, приобрести его в собственность или взять в аренду.

Гражданам, нуждающимся в социальной защите, жилище предоставляется государством и органами местного самоуправления бесплатно или за доступную для них плату в соответствии с законом.

Никто не может быть принудительно лишен жилища иначе как на основании закона по решению суда.

Статья 48. Каждый имеет право на достаточный жизненный уровень для себя и своей семьи, включающий достаточное питание, одежду, жилище.

Статья 49. Каждый имеет право на охрану здоровья, медицинскую помощь и медицинское страхование.

Охрана здоровья обеспечивается государственным финансированием соответствующих социально-экономических, медико-санитарных и оздоровительно-профилактических программ.

Государство создает условия для эффективного и доступного для всех граждан медицинского обслуживания. В государственных и коммунальных учреждениях здравоохранения медицинская помощь предоставляется бесплатно; существующая сеть таких учреждений не может быть сокращена. Государство способствует развитию лечебных учреждений всех форм собственности.

Государство заботится о развитии физической культуры и спорта, обеспечивает санитарно-эпидемическое благополучие.

Статья 50. Каждый имеет право на безопасную для жизни и здоровья окружающую среду и на возмещение причиненного нарушением этого права вреда.

Каждому гарантируется право свободного доступа к информации о состоянии окружающей среды, о качестве пищевых продуктов и предметов быта, а также право на ее распространение. Такая информация никем не может быть засекречена.

Статья 51. Брак основывается на добровольном согласии женщины и мужчины. Каждый из супругов имеет равные права и обязанности в браке и семье.

Родители обязаны содержать детей до их совершеннолетия. Совершеннолетние дети обязаны заботиться о своих нетрудоспособных родителях.

Семья, детство, материнство и отцовство охраняются государством.

Статья 52. Дети равны в своих правах независимо от происхождения, а также от того, рождены они в браке или вне его.

Какое бы то ни было насилие над ребенком и его эксплуатация преследуются по закону.

Содержание и воспитание детей-сирот и детей, лишенных родительского попечения, возлагается на государство. Государство поощряет и поддерживает благотворительную деятельность в отношении детей.

Статья 53. Каждый имеет право на образование.

Полное общее среднее образование является обязательным.

Государство обеспечивает доступность и бесплатность дошкольного, полного общего среднего, профессионально-технического, высшего образования в государственных и коммунальных учебных заведениях; развитие дошкольного, полного общего среднего, внешкольного, профессионально-технического, высшего и последипломного образования, разных форм обучения; предоставление государственных стипендий и льгот учащимся и студентам.

Граждане имеют право бесплатно получить высшее образование в государственных и коммунальных учебных заведениях на конкурсной основе.

Гражданам, принадлежащим к национальным меньшинствам, в соответствии с законом гарантируется право обучения на родном языке либо на изучение родного языка в государственных и коммунальных учебных заведениях или через национальные культурные общества.

Статья 54. Гражданам гарантируется свобода литературного, художественного, научного и технического творчества, защита интеллектуальной собственности, их авторских прав, моральных и материальных интересов, возникающих в связи с различными видами интеллектуальной деятельности.

Каждый гражданин имеет право на результаты своей интеллектуальной, творческой деятельности; никто не может использовать или распространять их без его согласия, за исключениями, установленными законом.

Государство содействует развитию науки, установлению научных связей Украины с мировым сообществом.

Культурное наследие охраняется законом.

Государство обеспечивает сохранение исторических памятников и других объектов, представляющих культурную ценность, принимает меры для возвращения в Украину находящихся за ее пределами культурных ценностей народа.

Статья 55. Права и свободы человека и гражданина защищаются судом.

Каждому гарантируется право на обжалование в суде решений, действий или бездействия органов государственной власти, органов местного самоуправления, должностных и служебных лиц.

Каждый имеет право обращаться за защитой своих прав к Уполномоченному Верховной Рады Украины по правам человека.

Каждый имеет право после использования всех национальных средств правовой защиты обращаться за защитой своих прав и свобод в соответствующие международные судебные учреждения или в соответствующие органы международных организаций, членом или участником которых является Украина.

Каждый имеет право любыми не запрещенными законом средствами защищать свои права и свободы от нарушений и противоправных посягательств.

Статья 56. Каждый имеет право на возмещение за счет государства или органов местного самоуправления матери-

ального и морального ущерба, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органов государственной власти, органов местного самоуправления, их должностных и служебных лиц при осуществлении ими своих полномочий.

Статья 57. Каждому гарантируется право знать свои права и обязанности.

Законы и иные нормативно-правовые акты, определяющие права и обязанности граждан, должны быть доведены до сведения населения в порядке, установленном законом.

Законы и иные нормативно-правовые акты, определяющие права и обязанности граждан, которые не доведены до сведения населения в порядке, установленном законом, являются недействительными.

Статья 58. Законы и иные нормативно-правовые акты не имеют обратного действия во времени, кроме случаев, когда они смягчают или отменяют ответственность лица.

Никто не может отвечать за деяния, которые на момент их совершения не признавались законом как правонарушения.

Статья 59. Каждый имеет право на правовую помощь. В предусмотренных законом случаях эта помощь предоставляется бесплатно. Каждый свободен в выборе защитника своих прав.

Для обеспечения права на защиту от обвинения и предоставления правовой помощи при решении дел в судах и других государственных органах в Украине действует адвокатура.

Статья 60. Никто не обязан исполнять явно преступные распоряжения или приказы.

За отдачу и исполнение явно преступного распоряжения или приказа наступает юридическая ответственность.

Статья 61. Никто не может быть дважды привлечен к юридической ответственности одного вида за одно и то же правонарушение.

Юридическая ответственность лица имеет индивидуальный характер.

Статья 62. Лицо считается невиновным в совершении преступления и не может быть подвергнуто уголовному наказанию, пока его вина не будет доказана в законном порядке и установлена обвинительным приговором суда.

Никто не обязан доказывать свою невиновность в совершении преступления.

Обвинение не может основываться на доказательствах, полученных незаконным путем, а также на предположениях. Все сомнения относительно доказанности вины лица истолковываются в его пользу.

В случае отмены приговора суда как неправосудного государство возмещает материальный и моральный ущерб, причиненный безосновательным осуждением.

Статья 63. Лицо не несет ответственности за отказ давать показания или объяснения в отношении себя, членов семьи или близких родственников, круг которых определяется законом.

Подозреваемый, обвиняемый или подсудимый имеет право на защиту.

Осужденный пользуется всеми правами человека и гражданина, за исключением ограничений, определенных законом и установленных приговором суда.

Статья 64. Конституционные права и свободы человека и гражданина не могут быть ограничены, кроме случаев, предусмотренных Конституцией Украины.

В условиях военного или чрезвычайного положения могут устанавливаться отдельные ограничения прав и свобод с указанием срока действия этих ограничений. Не могут быть ограничены права и свободы, предусмотренные статьями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 настоящей Конституции.

Статья 65. Защита Отечества, независимости и территориальной целостности Украины, уважение ее государственных символов являются обязанностью граждан Украины.

Граждане несут военную службу в соответствии с законом.

Статья 66. Каждый обязан не наносить вред природе, культурному наследию, возмещать причиненные им убытки.

Статья 67. Каждый обязан платить налоги и сборы в порядке и размерах, установленных законом.

Все граждане ежегодно подают в налоговые инспекции по месту жительства декларации о своем имущественном положении и доходах за истекший год в порядке, установленном законом.

Статья 68. Каждый обязан неукоснительно соблюдать Конституцию Украины и законы Украины, не посягать на права и свободы, честь и достоинство других людей.

Незнание законов не освобождает от юридической ответственности.

РАЗДЕЛ III
ВЫБОРЫ. РЕФЕРЕНДУМ

Статья 69. Народное волеизъявление осуществляется через выборы, референдум и иные формы непосредственной демократии.

Статья 70. Право голоса на выборах и референдумах имеют граждане Украины, достигшие на день их проведения восемнадцати лет.

Не имеют права голоса граждане, признанные судом недееспособными.

Статья 71. Выборы в органы государственной власти и органы местного самоуправления являются свободными и осуществляются на основе всеобщего, равного и прямого избирательного права путем тайного голосования.

Избирателям гарантируется свободное волеизъявление.

Статья 72. Всеукраинский референдум назначается Верховной Радой Украины или Президентом Украины в соответствии с их полномочиями, установленными настоящей Конституцией.

Всеукраинский референдум объявляется по народной инициативе по требованию не менее трех миллионов граждан Украины, имеющих право голоса, при условии, что подписи относительно назначения референдума собраны не менее чем в двух третях областей и не менее чем по сто тысяч подписей в каждой области.

Статья 73. Исключительно всеукраинским референдумом решаются вопросы об изменении территории Украины.

Статья 74. Референдум не допускается в отношении законопроектов по вопросам налогов, бюджета и амнистии.

РАЗДЕЛ IV
ВЕРХОВНАЯ РАДА УКРАИНЫ

Статья 75. Единственным органом законодательной власти в Украине является парламент — Верховная Рада Украины.

Статья 76. Конституционный состав Верховной Рады Украины — четыреста пятьдесят народных депутатов Украины, которые избираются на основе всеобщего, равного и прямого избирательного права путем тайного голосования сроком на четыре года.

Народным депутатом Украины может быть гражданин Украины, достигший на день выборов двадцати одного года, имеющий право голоса и проживающий в Украине в течение последних пяти лет.

Не может быть избран в Верховную Раду Украины гражданин, имеющий судимость за совершение умышленного преступления, если эта судимость не погашена и не снята в установленном законом порядке.

Полномочия народных депутатов Украины определяются Конституцией и законами Украины.

Статья 77. Очередные выборы в Верховную Раду Украины проводятся в последнее воскресенье марта четвертого года полномочий Верховной Рады Украины.

Внеочередные выборы в Верховную Раду Украины назначаются Президентом Украины и проводятся в период шестидесяти дней со дня опубликования решения о досрочном прекращении полномочий Верховной Рады Украины.

Порядок проведения выборов народных депутатов Украины устанавливается законом.

Статья 78. Народные депутаты Украины осуществляют свои полномочия на постоянной основе.

Народные депутаты Украины не могут иметь другой представительский мандат или состоять на государственной службе.

Требования относительно несовместимости депутатского мандата с иными видами деятельности устанавливаются законом.

Статья 79. Перед вступлением в должность народные депутаты Украины приносят перед Верховной Радой Украины следующую присягу:

«Присягаю на верность Украине. Обязуюсь всеми своими действиями отстаивать суверенитет и независимость Украины, заботиться о благе Отчизны и благосостоянии Украинского народа.

Присягаю соблюдать Конституцию Украины и законы Украины, исполнять свои обязанности в интересах всех соотечественников».

Присягу зачитывает старший по возрасту народный депутат Украины перед открытием первой сессии новоизбранной Верховной Рады Украины, после чего депутаты скрепляют присягу своими подписями под ее текстом.

Отказ принести присягу влечет утрату депутатского мандата.

Полномочия народных депутатов Украины начинаются с момента принесения присяги.

Статья 80. Народным депутатам Украины гарантируется депутатская неприкосновенность.

Народные депутаты Украины не несут юридической ответственности за результаты голосования или высказывания в парламенте и его органах, за исключением ответственности за оскорбление или клевету.

Народные депутаты Украины не могут быть без согласия Верховной Рады Украины привлечены к уголовной ответственности, задержаны или арестованы.

Статья 81. Полномочия народных депутатов Украины прекращаются одновременно с прекращением полномочий Верховной Рады Украины.

Полномочия народного депутата Украины прекращаются досрочно в случае:

1) сложения полномочий по его личному заявлению;

2) вступления в законную силу обвинительного приговора в отношении его;

3) признания его судом недееспособным или безвестно отсутствующим;

4) прекращения его гражданства или выезда на постоянное проживание за пределы Украины;

5) смерти.

Решение о досрочном прекращении полномочий народного депутата Украины принимается большинством от конституционного состава Верховной Рады Украины.

В случае невыполнения требования относительно несовместимости депутатского мандата с иными видами деятельности полномочия народного депутата Украины прекращаются досрочно на основании закона по решению суда.

Статья 82. Верховная Рада Украины работает сессионно.

Верховная Рада Украины является полномочной при условии избрания не менее двух третей от ее конституционного состава.

Верховная Рада Украины собирается на первую сессию не позднее чем на тридцатый день после официального объявления результатов выборов.

Первое заседание Верховной Рады Украины открывает старший по возрасту народный депутат Украины.

Порядок работы Верховной Рады Украины устанавливается Конституцией Украины и законом о регламенте Верховной Рады Украины.

Статья 83. Очередные сессии Верховной Рады Украины начинаются в первый вторник февраля и первый вторник сентября каждого года.

Внеочередные сессии Верховной Рады Украины, с указанием повестки дня, созываются Председателем Верховной Рады Украины по требованию не менее трети народных депутатов Украины от конституционного состава Верховной Рады Украины или по требованию Президента Украины.

В случае введения военного или чрезвычайного положения в Украине Верховная Рада Украины собирается в двухдневный срок без созыва.

В случае окончания срока полномочий Верховной Рады Украины во время действия военного или чрезвычайного положения ее полномочия продолжаются до дня первого заседания первой сессии Верховной Рады Украины, избранной после отмены военного или чрезвычайного положения.

Статья 84. Заседания Верховной Рады Украины проводятся открыто. Закрытое заседание проводится по решению большинства от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Решения Верховной Рады Украины принимаются исключительно на ее пленарных заседаниях путем голосования.

Голосование на заседаниях Верховной Рады Украины осуществляется народным депутатом Украины лично.

Статья 85. К полномочиям Верховной Рады Украины относится:

1) внесение изменений в Конституцию Украины в пределах и порядке, предусмотренных разделом XIII настоящей Конституции;

2) назначение всеукраинского референдума по вопросам, определенным статьей 73 настоящей Конституции;

3) принятие законов;

4) утверждение Государственного бюджета Украины и внесение в него изменений; контроль за исполнением Государственного бюджета Украины, принятие решения по отчету о его исполнении;

5) определение основ внутренней и внешней политики;

6) утверждение общегосударственных программ экономического, научно-технического, социального, национально-культурного развития, охраны окружающей среды;

7) назначение выборов Президента Украины в сроки, предусмотренные настоящей Конституцией;

8) заслушивание ежегодных и внеочередных посланий Президента Украины о внутреннем и внешнем положении Украины;

9) объявление по представлению Президента Украины состояния войны и заключение мира, одобрение решения Президента Украины об использовании Вооруженных Сил Украины и иных воинских формирований в случае вооруженной агрессии против Украины;

10) смещение Президента Украины с поста в порядке особой процедуры (импичмента), установленном статьей 111 настоящей Конституции;

11) рассмотрение и принятие решения по одобрению Программы деятельности Кабинета Министров Украины;

12) дача согласия на назначение Президентом Украины Премьер-министра Украины;

13) осуществление контроля за деятельностью Кабинета Министров Украины в соответствии с настоящей Конституцией;

14) утверждение решений о предоставлении Украиной займов и экономической помощи иностранным государствам и международным организациям, а также о получении Украиной от иностранных государств, банков и международных финансовых организаций займов, не предусмотренных Государственным бюджетом Украины, осуществление контроля за их использованием;

15) назначение или избрание на должности, освобождение от должностей, дача согласия на назначение и освобождение от должностей лиц в случаях, предусмотренных настоящей Конституцией;

16) назначение на должности и освобождение от должностей Председателя и других членов Счетной палаты;

17) назначение на должность и освобождение от должности Уполномоченного Верховной Рады Украины по правам человека; заслушивание его ежегодных докладов о состоянии соблюдения и защиты прав и свобод человека в Украине;

18) назначение на должность и освобождение от должности Председателя Национального банка Украины по представлению Президента Украины;

19) назначение и освобождение половины состава Совета Национального банка Украины;

20) назначение половины состава Национального совета Украины по вопросам телевидения и радиовещания;

21) назначение на должность и прекращение полномочий членов Центральной избирательной комиссии по представлению Президента Украины;

22) утверждение общей структуры, численности, определение функций Вооруженных Сил Украины, Службы безопасности Украины, иных созданных в соответствии с законами Украины воинских формирований, а также Министерства внутренних дел Украины;

23) одобрение решения о предоставлении военной помощи другим государствам, о направлении подразделений Вооруженных Сил Украины в другое государство или о допуске подразделений вооруженных сил других государств на территорию Украины;

24) дача согласия на назначение на должности и освобождение от должностей Президентом Украины Председателя Антимонопольного комитета Украины, Председателя Фонда государственного имущества Украины, Председателя Государственного комитета телевидения и радиовещания Украины;

25) дача согласия на назначение Президентом Украины на должность Генерального прокурора Украины; выражение недоверия Генеральному прокурору Украины, что влечет его отставку с должности;

26) назначение трети состава Конституционного Суда Украины;

27) избрание судей бессрочно;

28) досрочное прекращение полномочий Верховной Рады Автономной Республики Крым при наличии заключения Конституционного Суда Украины о нарушении ею Конституции Украины или законов Украины; назначение внеочередных выборов в Верховную Раду Автономной Республики Крым;

29) образование и ликвидация районов, установление и изменение границ районов и городов, отнесение населенных пунктов к категории городов, наименование и переименование населенных пунктов и районов;

30) назначение очередных и внеочередных выборов в органы местного самоуправления;

31) утверждение в течение двух дней с момента обращения Президента Украины указов о введении военного или чрезвычайного положения в Украине либо в отдельных ее местностях, о всеобщей или частичной мобилизации, об объявлении отдельных местностей зонами чрезвычайной экологической ситуации;

32) дача в установленный законом срок согласия на обязательность международных договоров Украины и денонсация международных договоров Украины;

33) осуществление парламентского контроля в пределах, определенных настоящей Конституцией;

34) принятие решения о направлении запроса к Президенту Украины по требованию народного депутата Украины,

(Продолжение на 8—9-й стр.).

КОНСТИТУЦИЯ УКРАИНЫ

(Начало на 5—7-й стр.).

группы народных депутатов или комитета Верховной Рады Украины, предварительно поддержанному не менее чем одной третью от конституционного состава Верховной Рады Украины;

35) назначение на должность и освобождение от должности руководителя аппарата Верховной Рады Украины; утверждение сметы Верховной Рады Украины и структуры ее аппарата;

36) утверждение перечня объектов права государственной собственности, не подлежащих приватизации; определение правовых основ изъятия объектов права частной собственности.

Верховная Рада Украины осуществляет иные полномочия, отнесенные в соответствии с Конституцией Украины к ее ведению.

Статья 86. Народный депутат Украины имеет право на сессии Верховной Рады Украины обратиться с запросом в органы Верховной Рады Украины, в Кабинет Министров Украины, к руководителям других органов государственной власти и органов местного самоуправления, а также к руководителям предприятий, учреждений и организаций, расположенных на территории Украины, независимо от их подчиненности и форм собственности.

Руководители органов государственной власти и органов местного самоуправления, предприятий, учреждений и организаций обязаны сообщить народному депутату Украины о результатах рассмотрения его запроса.

Статья 87. Верховная Рада Украины по предложению не менее одной трети народных депутатов Украины от ее конституционного состава может рассмотреть вопрос об ответственности Кабинета Министров Украины и принять резолюцию недоверия Кабинету Министров Украины большинством от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Вопрос об ответственности Кабинета Министров Украины не может рассматриваться Верховной Радой Украины более одного раза в течение одной очередной сессии, а также в течение года после одобрения Программы деятельности Кабинета Министров Украины.

Статья 88. Верховная Рада Украины избирает из своего состава Председателя Верховной Рады Украины, Первого заместителя и заместителя Председателя Верховной Рады Украины и отзывает их.

Председатель Верховной Рады Украины:

1) ведет заседания Верховной Рады Украины;

2) организует подготовку вопросов к рассмотрению на заседаниях Верховной Рады Украины;

3) подписывает акты, принятые Верховной Радой Украины;

4) представляет Верховную Раду Украины в сношениях с другими органами государственной власти Украины и органами власти других государств;

5) организует работу аппарата Верховной Рады Украины.

Председатель Верховной Рады Украины осуществляет полномочия, предусмотренные настоящей Конституцией, в порядке, установленном законом о регламенте Верховной Рады Украины.

Статья 89. Верховная Рада Украины утверждает перечень комитетов Верховной Рады Украины, избирает председателей этих комитетов.

Комитеты Верховной Рады Украины осуществляют законопроектную работу, готовят и предварительно рассматривают вопросы, отнесенные к полномочиям Верховной Рады Украины.

Верховная Рада Украины в пределах своих полномочий может создавать временные специальные комиссии для подготовки и предварительного рассмотрения вопросов.

Верховная Рада Украины для проведения расследования по вопросам, представляющим общественный интерес, создает временные следственные комиссии, если за это проголосовало не менее одной трети от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Выводы и предложения временных следственных комиссий не являются решающими для следствия и суда.

Организация и порядок деятельности комитетов Верховной Рады Украины, ее временных специальных и временных следственных комиссий устанавливаются законом.

Статья 90. Полномочия Верховной Рады Украины прекращаются в день открытия первого заседания Верховной Рады Украины нового созыва.

Президент Украины может досрочно прекратить полномочия Верховной Рады Украины, если в течение тридцати дней одной очередной сессии пленарные заседания не могут начаться.

Полномочия Верховной Рады Украины, избранной на внеочередных выборах, проведенных после досрочного прекращения Президентом Украины полномочий Верховной Рады Украины предыдущего созыва, не могут быть прекращены в течение одного года со дня ее избрания.

Полномочия Верховной Рады Украины не могут быть досрочно прекращены в последние шесть месяцев срока полномочий Президента Украины.

Статья 91. Верховная Рада Украины принимает законы, постановления и иные акты большинством от ее конституционного состава, кроме случаев, предусмотренных настоящей Конституцией.

Статья 92. Исключительно законами Украины определяются:

1) права и свободы человека и гражданина, гарантии этих прав и свобод; основные обязанности гражданина;

2) гражданство, правосубъектность граждан, статус иностранцев и лиц без гражданства;

3) права коренных народов и национальных меньшинств;

4) порядок применения языков;

5) основы использования природных ресурсов, исключительной (морской) экономической зоны, континентального шельфа, освоения космического пространства, организации и эксплуатации энергосистем, транспорта и связи;

6) основы социальной защиты, формы и виды пенсионного обеспечения; основы регулирования труда и занятости, брака, семьи, охраны детства, материнства, отцовства; воспитания, образования, культуры и здравоохранения; экологической безопасности;

7) правовой режим собственности;

8) правовые основы и гарантии предпринимательства; правила конкуренции и нормы антимонопольного регулирования;

9) основы внешних сношений, внешнеэкономической деятельности, таможенного дела;

10) основы регулирования демографических и миграционных процессов;

11) основы создания и деятельности политических партий, иных объединений граждан, средств массовой информации;

12) организация и деятельность органов исполнительной власти, основы государственной службы, организации государственной статистики и информатики;

13) территориальное устройство Украины;

14) судоустройство, судопроизводство, статус судей, основы судебной экспертизы, организация и деятельность прокуратуры, органов дознания и следствия, нотариата, органов и учреждений исполнения наказаний; основы организации и деятельности адвокатуры;

15) основы местного самоуправления;

16) статус столицы Украины; специальный статус других городов;

17) основы национальной безопасности, организации Вооруженных Сил Украины и обеспечения общественного порядка;

18) правовой режим государственной границы;

19) правовой режим военного и чрезвычайного положения, зон чрезвычайной экологической ситуации;

20) организация и порядок проведения выборов и референдумов;

21) организация и порядок деятельности Верховной Рады Украины, статус народных депутатов Украины;

22) основы гражданско-правовой ответственности; деяния, являющиеся преступлениями, административными или дисциплинарными правонарушениями, и ответственность за них.

Исключительно законами Украины устанавливаются:

1) Государственный бюджет Украины и бюджетная система Украины; система налогообложения, налоги и сборы; основы создания и функционирования финансового, денежного, кредитного и инвестиционного рынков; статус национальной валюты, а также статус иностранных валют на территории Украины; порядок образования и погашения государственного внутреннего и внешнего долга; порядок выпуска и обращения государственных ценных бумаг, их виды и типы;

2) порядок направления подразделений Вооруженных Сил Украины в другие государства; порядок допуска и условия пребывания подразделений вооруженных сил других государств на территории Украины;

3) единицы веса, меры и времени; порядок установления государственных стандартов;

4) порядок использования и защиты государственных символов;

5) государственные награды;

6) воинские звания, дипломатические ранги и иные специальные звания;

7) государственные праздники;

8) порядок создания и функционирования свободных и других специальных зон, имеющих экономический или миграционный режим, отличный от общего.

Законом Украины объявляется амнистия.

Статья 93. Право законодательной инициативы в Верховной Раде Украины принадлежит Президенту Украины, народным депутатам Украины, Кабинету Министров Украины и Национальному банку Украины.

Законопроекты, определенные Президентом Украины как неотложные, рассматриваются Верховной Радой Украины вне очереди.

Статья 94. Закон подписывает Председатель Верховной Рады Украины и безотлагательно направляет его Президенту Украины.

Президент Украины в течение пятнадцати дней после получения закона подписывает его, принимая к исполнению, и официально обнародует его либо возвращает закон со своими мотивированными и сформулированными предложениями в Верховную Раду Украины для повторного рассмотрения.

В случае если Президент Украины в течение установленного срока не возвратил закон для повторного рассмотрения, закон считается одобренным Президентом Украины и должен быть подписан и официально обнародован.

Если при повторном рассмотрении закон будет вновь принят Верховной Радой Украины не менее чем двумя третями от ее конституционного состава, Президент Украины обязан его подписать и официально обнародовать в течение десяти дней.

Закон вступает в силу через десять дней со дня его официального обнародования, если иное не предусмотрено самим законом, но не ранее дня его опубликования.

Статья 95. Бюджетная система Украины строится на началах справедливого и непредвзятого распределения общественного богатства между гражданами и территориальными громадами.

Исключительно законом о Государственном бюджете Украины определяются любые расходы государства на нужды всего общества, размер и целевое назначение этих расходов.

Государство стремится к сбалансированности бюджета Украины.

Регулярные отчеты о доходах и расходах Государственного бюджета Украины должны быть обнародованы.

Статья 96. Государственный бюджет Украины утверждается ежегодно Верховной Радой Украины на период с 1 января по 31 декабря, а при особых обстоятельствах — на иной период.

Кабинет Министров Украины не позднее 15 сентября каждого года представляет в Верховную Раду Украины проект закона о Государственном бюджете Украины на следующий год. Вместе с проектом закона представляется доклад о ходе исполнения Государственного бюджета Украины текущего года.

Статья 97. Кабинет Министров Украины в соответствии с законом представляет в Верховную Раду Украины отчет об исполнении Государственного бюджета Украины.

Представленный отчет должен быть обнародован.

Статья 98. Контроль за использованием средств Государственного бюджета Украины от имени Верховной Рады Украины осуществляет Счетная палата.

Статья 99. Денежной единицей Украины является гривня. Обеспечение стабильности денежной единицы является основной функцией центрального банка государства — Национального банка Украины.

Статья 100. Совет Национального банка Украины разрабатывает основные начала денежно-кредитной политики и осуществляет контроль за ее проведением.

Правовой статус Совета Национального банка Украины определяется законом.

Статья 101. Парламентский контроль за соблюдением конституционных прав и свобод человека и гражданина осуществляет Уполномоченный Верховной Рады Украины по правам человека.

РАЗДЕЛ V
ПРЕЗИДЕНТ УКРАИНЫ

Статья 102. Президент Украины является главой государства и выступает от имени государства.

Президент Украины является гарантом государственного суверенитета, территориальной целостности Украины, соблюдения Конституции Украины, прав и свобод человека и гражданина.

Статья 103. Президент Украины избирается гражданами Украины на основе всеобщего, равного и прямого избирательного права путем тайного голосования сроком на пять лет.

Президентом Украины может быть избран гражданин Украины, достигший тридцати пяти лет, имеющий право голоса, проживающий в Украине в течение десяти последних перед днем выборов лет и владеющий государственным языком.

Одно и то же лицо не может быть Президентом Украины более двух сроков подряд.

Президент Украины не может иметь иной представительский мандат, занимать должность в органах государственной власти или в объединениях граждан, а также заниматься иной оплачиваемой либо предпринимательской деятельностью или входить в состав руководящего органа или наблюдательного совета предприятия, что имеет целью получение прибыли.

Очередные выборы Президента Украины проводятся в последнее воскресенье октября пятого года полномочий Президента Украины. В случае досрочного прекращения полномочий Президента Украины выборы Президента Украины проводятся в период девяноста дней со дня прекращения полномочий.

Порядок проведения выборов Президента Украины устанавливается законом.

Статья 104. Новоизбранный Президент Украины вступает на пост не позднее чем через тридцать дней после официального объявления результатов выборов, с момента принесения присяги народу на торжественном заседании Верховной Рады Украины.

Приведение Президента Украины к присяге осуществляет Председатель Конституционного Суда Украины.

Президент Украины приносит следующую присягу:

«Я, (имя и фамилия), волей народа избранный Президентом Украины, вступая на этот высокий пост, торжественно присягаю на верность Украине. Обязуюсь всеми своими делами отстаивать суверенитет и независимость Украины, заботиться о благе Отчизны и благосостоянии Украинского народа, отстаивать права и свободы граждан, соблюдать Конституцию Украины и законы Украины, исполнять свои обязанности в интересах всех соотечественников, повышать авторитет Украины в мире».

Президент Украины, избранный на внеочередных выборах, приносит присягу в пятидневный срок после официального объявления результатов выборов.

Статья 105. Президент Украины пользуется правом неприкосновенности на время исполнения полномочий.

За посягательство на честь и достоинство Президента Украины виновные лица привлекаются к ответственности на основании закона.

Звание Президента Украины охраняется законом и сохраняется за ним пожизненно, если только Президент Украины не был смещен с поста в порядке импичмента.

Статья 106. Президент Украины:

1) обеспечивает государственную независимость, национальную безопасность и правопреемство государства;

2) обращается с посланиями к народу и с ежегодными и внеочередными посланиями к Верховной Раде Украины о внутреннем и внешнем положении Украины;

3) представляет государство в международных отношениях, осуществляет руководство внешнеполитической деятельностью государства, ведет переговоры и заключает международные договоры Украины;

4) принимает решения о признании иностранных государств;

5) назначает и освобождает глав дипломатических представительств Украины в других государствах и при международных организациях; принимает верительные и отзывные грамоты дипломатических представителей иностранных государств;

6) назначает всеукраинский референдум в отношении изменений Конституции Украины в соответствии со статьей 156 настоящей Конституции, провозглашает всеукраинский референдум по народной инициативе;

7) назначает внеочередные выборы в Верховную Раду Украины в сроки, установленные настоящей Конституцией;

8) прекращает полномочия Верховной Рады Украины, если в течение тридцати дней одной очередной сессии пленарные заседания не могут начаться;

9) назначает с согласия Верховной Рады Украины Премьер-министра Украины; прекращает полномочия Премьер-министра Украины и принимает решение о его отставке;

10) назначает по представлению Премьер-министра Украины членов Кабинета Министров Украины, руководителей других центральных органов исполнительной власти, а также председателей местных государственных администраций и прекращает их полномочия на этих должностях;

11) назначает с согласия Верховной Рады Украины на должность Генерального прокурора Украины и освобождает его от должности;

12) назначает половину состава Совета Национального банка Украины;

13) назначает половину состава Национального совета Украины по вопросам телевидения и радиовещания;

14) назначает на должности и освобождает от должностей с согласия Верховной Рады Украины Председателя Антимонопольного комитета Украины, Председателя Фонда государственного имущества Украины, Председателя Государственного комитета телевидения и радиовещания Украины;

15) создает, реорганизует и ликвидирует по представлению Премьер-министра Украины министерства и другие центральные органы исполнительной власти, действуя в пределах средств, предусмотренных на содержание органов исполнительной власти;

16) отменяет акты Кабинета Министров Украины и акты Совета министров Автономной Республики Крым;

17) является Верховным Главнокомандующим Вооруженных Сил Украины; назначает на должности и освобождает от должностей высшее командование Вооруженных Сил Украины, иных воинских формирований; осуществляет руководство в сферах национальной безопасности и обороны государства;

18) возглавляет Совет национальной безопасности и обороны Украины;

19) вносит в Верховную Раду Украины представление об объявлении состояния войны и принимает решение об использовании Вооруженных Сил Украины в случае вооруженной агрессии против Украины;

20) принимает в соответствии с законом решение о всеобщей или частичной мобилизации и введении военного положения в Украине либо в отдельных ее местностях в случае угрозы нападения, опасности для государственной независимости Украины;

21) принимает в случае необходимости решение о введении в Украине либо в отдельных ее местностях чрезвычайного положения, а также объявляет в случае необходимости отдельные местности Украины зонами чрезвычайной экологической ситуации — с последующим утверждением этих решений Верховной Радой Украины;

22) назначает треть состава Конституционного Суда Украины;

23) создает суды в определенном законом порядке;

24) присваивает высшие воинские звания, высшие дипломатические ранги и иные высшие специальные звания и классные чины;

25) награждает государственными наградами; устанавливает президентские знаки отличия и награждает ими;

26) принимает решение о принятии в гражданство Украины и прекращении гражданства Украины, о предоставлении убежища в Украине;

27) осуществляет помилование;

28) создает в пределах средств, предусмотренных в Государственном бюджете Украины, для осуществления своих полномочий консультативные, совещательные и иные вспомагательные органы и службы;

29) подписывает законы, принятые Верховной Радой Украины;

30) имеет право вето в отношении принятых Верховной Радой Украины законов с последующим возвращением их на повторное рассмотрение Верховной Рады Украины;

31) осуществляет иные полномочия, определенные Конституцией Украины. Президент Украины не может передавать свои полномочия другим лицам или органам. Президент Украины на основе и во исполнение Конституции и законов Украины издает указы и распоряжения, являющиеся обязательными к исполнению на территории Украины. Акты Президента Украины, изданные в пределах полномочий, предусмотренных пунктами 3, 4, 5, 8, 10, 14, 15, 17, 18, 21, 22, 23, 24 настоящей статьи, скрепляются подписями Премьер-министра Украины и министра, ответственного за акт и его исполнение.

Статья 107. Совет национальной безопасности и обороны Украины является координационным органом по вопросам национальной безопасности и обороны при Президенте Украины.

Совет национальной безопасности и обороны Украины координирует и контролирует деятельность органов исполнительной власти в сфере национальной безопасности и обороны.

Председателем Совета национальной безопасности и обороны Украины является Президент Украины.

Персональный состав Совета национальной безопасности и обороны Украины формирует Президент Украины.

В состав Совета национальной безопасности и обороны Украины по должности входят Премьер-министр Украины, Министр обороны Украины, Председатель Службы безопасности Украины, Министр внутренних дел Украины, Министр иностранных дел Украины.

В заседаниях Совета национальной безопасности и обороны Украины может принимать участие Председатель Верховной Рады Украины.

Решения Совета национальной безопасности и обороны Украины вводятся в действие указами Президента Украины. Компетенция и функции Совета национальной безопасности и обороны Украины определяются законом.

Статья 108. Президент Украины исполняет свои полномочия до вступления на пост новоизбранного Президента Украины. Полномочия Президента Украины прекращаются досрочно в случае:

1) отставки;

2) невозможности исполнять свои полномочия по состоянию здоровья;

3) смещения с поста в порядке импичмента;

4) смерти.

Статья 109. Отставка Президента Украины вступает в силу с момента оглашения им лично заявления об отставке на заседании Верховной Рады Украины.

Статья 110. Невозможность исполнения Президентом Украины своих полномочий по состоянию здоровья должна быть установлена на заседании Верховной Рады Украины и подтверждена решением, принятым большинством от ее конституционного состава на основании письменного представления Верховного Суда Украины — по обращению Верховной Рады Украины, и медицинского заключения.

Статья 111. Президент Украины может быть смещен с поста Верховной Радой Украины в порядке импичмента в случае совершения им государственной измены или иного преступления.

Вопрос о смещении Президента Украины с поста в порядке импичмента инициируется большинством от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Для проведения расследования Верховная Рада Украины создает специальную временную следственную комиссию, в состав которой включаются специальный прокурор и специальные следователи.

Выводы и предложения временной следственной комиссии рассматриваются на заседании Верховной Рады Украины.

При наличии оснований Верховная Рада Украины не менее чем двумя третями от ее конституционного состава принимает решение об обвинении Президента Украины.

Решение о смещении Президента Украины с поста в порядке импичмента принимается Верховной Радой Украины не менее чем тремя четвертями от ее конституционного состава после проверки дела Конституционным Судом Украины и получения его заключения в отношении соблюдения конституционной процедуры расследования и рассмотрения дела об импичменте и получения заключения Верховного Суда Украины о том, что деяния, в которых обвиняется Президент Украины, содержат признаки государственной измены или иного преступления.

Статья 112. В случае досрочного прекращения полномочий Президента Украины в соответствии со статьями 108, 109, 110, 111 настоящей Конституции исполнение обязанностей Президента Украины на период до избрания и вступления на пост нового Президента Украины возлагается на Премьер-министра Украины. Премьер-министр Украины в период исполнения им обязанностей Президента Украины не может осуществлять полномочия, предусмотренные пунктами 2, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 22, 25, 27 статьи 106 Конституции Украины.

РАЗДЕЛ VI КАБИНЕТ МИНИСТРОВ УКРАИНЫ. ДРУГИЕ ОРГАНЫ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ

Статья 113. Кабинет Министров Украины является высшим органом в системе органов исполнительной власти.

Кабинет Министров Украины ответственен перед Президентом Украины, подконтролен и подотчетен Верховной Раде Украины в пределах, предусмотренных в статьях 85, 87 Конституции Украины.

Кабинет Министров Украины в своей деятельности руководствуется Конституцией и законами Украины, актами Президента Украины.

Статья 114. В состав Кабинета Министров Украины входят Премьер-министр Украины, Первый вице-премьер-министр, три вице-премьер-министра, министры.

Премьер-министр Украины назначается Президентом Украины с согласия более половины от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Персональный состав Кабинета Министров Украины назначается Президентом Украины по представлению Премьер-министра Украины.

Премьер-министр Украины руководит работой Кабинета Министров Украины, направляет ее на выполнение Программы деятельности Кабинета Министров Украины, одобренной Верховной Радой Украины.

Премьер-министр Украины входит с представлением к Президенту Украины о создании, реорганизации и ликвидации министерств, других центральных органов исполнительной власти, в пределах средств, предусмотренных Государственным бюджетом Украины на содержание этих органов.

Статья 115. Кабинет Министров Украины слагает полномочия перед новоизбранным Президентом Украины.

Премьер-министр Украины, другие члены Кабинета Министров Украины имеют право заявить Президенту Украины о своей отставке.

Отставка Премьер-министра Украины влечет отставку всего состава Кабинета Министров Украины.

Принятие Верховной Радой Украины резолюции недоверия Кабинету Министров Украины влечет отставку Кабинета Министров Украины.

Кабинет Министров Украины, отставка которого принята Президентом Украины, по его поручению продолжает осуществлять свои полномочия до начала работы вновь сформированного Кабинета Министров Украины, но не более шестидесяти дней.

Премьер-министр Украины обязан подать Президенту Украины заявление об отставке Кабинета Министров Украины по решению Президента Украины или в связи с принятием Верховной Радой Украины резолюции недоверия.

Статья 116. Кабинет Министров Украины:

1) обеспечивает государственный суверенитет и экономическую самостоятельность Украины, осуществление внутренней и внешней политики государства, исполнение Конституции и законов Украины, актов Президента Украины;

2) принимает меры по обеспечению прав и свобод человека и гражданина;

3) обеспечивает проведение финансовой, ценовой, инвестиционной и налоговой политики; политики в сферах труда и занятости населения, социальной защиты, образования, науки и культуры, охраны природы, экологической безопасности и природопользования;

4) разрабатывает и осуществляет общегосударственные программы экономического, научно-технического, социального и культурного развития Украины;

5) обеспечивает равные условия развития всех форм собственности; осуществляет управление объектами государственной собственности в соответствии с законом;

6) разрабатывает проект закона о Государственном бюджете Украины и обеспечивает исполнение утвержденного Верховной Радой Украины Государственного бюджета Украины, представляет Верховной Раде Украины отчет о его исполнении;

7) осуществляет меры по обеспечению обороноспособности и национальной безопасности Украины, общественного порядка, борьбы с преступностью;

8) организует и обеспечивает осуществление внешнеэкономической деятельности Украины, таможенного дела;

9) направляет и координирует работу министерств, других органов исполнительной власти;

10) выполняет иные функции, определенные Конституцией и законами Украины, актами Президента Украины.

Статья 117. Кабинет Министров Украины в пределах своей компетенции издает постановления и распоряжения, являющиеся обязательными к исполнению.

Акты Кабинета Министров Украины подписывает Премьер-министр Украины.

Нормативно-правовые акты Кабинета Министров Украины, министерств и других центральных органов исполнительной власти подлежат регистрации в порядке, установленном законом.

Статья 118. Исполнительную власть в областях и районах, городах Киеве и Севастополе осуществляют местные государственные администрации.

Особенности осуществления исполнительной власти в городах Киеве и Севастополе определяются отдельными законами Украины.

Состав местных государственных администраций формируют председатели местных государственных администраций.

Председатели местных государственных администраций назначаются на должность и освобождаются от должности Президентом Украины по представлению Кабинета Министров Украины.

Председатели местных государственных администраций при осуществлении своих полномочий ответственны перед Президентом Украины и Кабинетом Министров Украины, подотчетны и подконтрольны органам исполнительной власти высшего уровня.

Местные государственные администрации подотчетны и подконтрольны советам в части полномочий, делегированных им соответствующими районными или областными советами.

Местные государственные администрации подотчетны и подконтрольны органам исполнительной власти высшего уровня.

Решения председателей местных государственных администраций, противоречащие Конституции и законам Украины, иным актам законодательства Украины, могут быть в соответствии с законом отменены Президентом Украины или председателем местной государственной администрации высшего уровня.

Областной или районный совет может выразить недоверие председателю соответствующей местной государственной администрации, на основании чего Президент Украины принимает решение и дает обоснованный ответ.

Если недоверие председателю районной или областной государственной администрации выразили две трети депутатов от состава соответствующего совета, Президент Украины принимает решение об отставке председателя местной государственной администрации.

Статья 119. Местные государственные администрации на соответствующей территории обеспечивают:

1) исполнение Конституции и законов Украины, актов Президента Украины, Кабинета Министров Украины, других органов исполнительной власти;

2) законность и правопорядок; соблюдение прав и свобод граждан;

3) выполнение государственных и региональных программ социально-экономического и культурного развития, программ охраны окружающей среды, а в местах компактного проживания коренных народов и национальных меньшинств — также программ их национально-культурного развития;

4) подготовку и исполнение соответствующих областных и районных бюджетов;

5) отчет об исполнении соответствующих бюджетов и программ;

6) взаимодействие с органами местного самоуправления;

7) реализацию иных предоставленных государством, а также делегированных соответствующими советами полномочий.

Статья 120. Члены Кабинета Министров Украины, руководители центральных и местных органов исполнительной власти не вправе совмещать свою служебную деятельность с другой работой, кроме преподавательской, научной и творческой во внерабочее время, входить в состав руководящего органа или наблюдательного совета предприятия, что имеет целью получение прибыли.

Организация, полномочия и порядок деятельности Кабинета Министров Украины, других центральных и местных органов исполнительной власти определяются Конституцией и законами Украины.

РАЗДЕЛ VII ПРОКУРАТУРА

Статья 121. Прокуратура Украины составляет единую систему, на которую возлагаются:

1) поддержание государственного обвинения в суде;

2) представительство интересов гражданина или государства в суде в случаях, определенных законом;

3) надзор за соблюдением законов органами, осуществляющими оперативно-розыскную деятельность, дознание, досудебное следствие;

(Продолжение на 10—11-й стр.).

КОНСТИТУЦИЯ УКРАИНЫ

(Начало на 5—9-й стр.).

4) надзор за соблюдением законов при исполнении судебных решений по уголовным делам, а также при применении иных мер принудительного характера, связанных с ограничением личной свободы граждан.

Статья 122. Прокуратуру Украины возглавляет Генеральный прокурор Украины, который назначается на должность с согласия Верховной Рады Украины и освобождается от должности Президентом Украины. Верховная Рада Украины может выразить недоверие Генеральному прокурору Украины, что влечет его отставку с должности.

Срок полномочий Генерального прокурора Украины — пять лет.

Статья 123. Организация и порядок деятельности органов прокуратуры Украины определяются законом.

РАЗДЕЛ VIII ПРАВОСУДИЕ

Статья 124. Правосудие в Украине осуществляется исключительно судами. Делегирование функций судов, а также присвоение этих функций другими органами или должностными лицами не допускаются.

Юрисдикция судов распространяется на все правоотношения, возникающие в государстве.

Судопроизводство осуществляется Конституционным Судом Украины и судами общей юрисдикции.

Народ непосредственно принимает участие в осуществлении правосудия через народных заседателей и присяжных.

Судебные решения постановляются судами именем Украины и являются обязательными к исполнению на всей территории Украины.

Статья 125. Система судов общей юрисдикции в Украине строится по принципам территориальности и специализации.

Наивысшим судебным органом в системе судов общей юрисдикции является Верховный Суд Украины.

Высшими судебными органами специализированных судов являются соответствующие высшие суды.

В соответствии с законом действуют апелляционные и местные суды.

Создание чрезвычайных и особых судов не допускается.

Статья 126. Независимость и неприкосновенность судей гарантируются Конституцией и законами Украины. Влияние на судей каким бы то ни было образом запрещается.

Судья не может быть без согласия Верховной Рады Украины задержан или арестован до вынесения обвинительного приговора судом.

Судьи занимают должности бессрочно, кроме судей Конституционного Суда Украины и судей, назначаемых на должность судьи впервые.

Судья освобождается от должности органом, который его избрал или назначил, в случае:

1) окончания срока, на который он избран или назначен;
2) достижения судьей шестидесяти пяти лет;
3) невозможности исполнять свои полномочия по состоянию здоровья;
4) нарушения судьей требований относительно несовместимости;
5) нарушения судьей присяги;
6) вступления в законную силу обвинительного приговора в отношении его;
7) прекращения его гражданства;
8) признания его безвестно отсутствующим или объявления умершим;
9) подачи судьей заявления об отставке или об освобождении от должности по собственному желанию.

Полномочия судьи прекращаются в случае его смерти.

Государство обеспечивает личную безопасность судей и их семей.

Статья 127. Правосудие осуществляют профессиональные судьи и, в определенных законом случаях, народные заседатели и присяжные.

Профессиональные судьи не могут принадлежать к политическим партиям и профсоюзам, принимать участие в какой бы то ни было политической деятельности, иметь представительский мандат, занимать какие-либо иные оплачиваемые должности, выполнять другую оплачиваемую работу, кроме научной, преподавательской и творческой.

На должность судьи может быть рекомендован квалификационной комиссией судей гражданин Украины не моложе двадцати пяти лет, имеющий высшее юридическое образование и стаж работы в области права не менее трех лет, проживающий в Украине не менее десяти лет и владеющий государственным языком.

Судьями специализированных судов могут быть лица, имеющие профессиональную подготовку по вопросам юрисдикции этих судов. Эти судьи отправляют правосудие только в составе коллегий судей.

Дополнительные требования к отдельным категориям судей относительно стажа, возраста и их профессионального уровня устанавливаются законом.

Защита профессиональных интересов судей осуществляется в порядке, установленном законом.

Статья 128. Первое назначение на должность профессионального судьи сроком на пять лет осуществляется Президентом Украины. Все другие судьи, кроме судей Конституционного Суда Украины, избираются Верховной Радой Украины бессрочно, в порядке, установленном законом.

Председатель Верховного Суда Украины избирается на должность и освобождается от должности путем тайного голосования Пленумом Верховного Суда Украины в порядке, установленном законом.

Статья 129. Судьи при осуществлении правосудия независимы и подчиняются только закону.

Судопроизводство осуществляется судьей единолично, коллегией судей или судом присяжных.

Основными принципами судопроизводства являются:

1) законность;
2) равенство всех участников судебного процесса перед законом и судом;
3) обеспечение доказанности вины;
4) состязательность сторон и свобода в предоставлении ими суду своих доказательств и в доказывании перед судом их убедительности;
5) поддержание государственного обвинения в суде прокурором;
6) обеспечение обвиняемому права на защиту;
7) гласность судебного процесса и его полная фиксация техническими средствами;
8) обеспечение апелляционного и кассационного обжалования решения суда, кроме случаев, установленных законом;
9) обязательность решений суда.

Законом могут быть определены также иные принципы судопроизводства в судах отдельных судебных юрисдикций.

За неуважение к суду и судье виновные лица привлекаются к юридической ответственности.

Статья 130. Государство обеспечивает финансирование и надлежащие условия для функционирования судов и деятельности судей. В Государственном бюджете Украины отдельно определяются расходы на содержание судов.

Для решения вопросов внутренней деятельности судов действует судейское самоуправление.

Статья 131. В Украине действует Высший совет юстиции, к ведению которого относится:

1) внесение представления о назначении судей на должности или об освобождении их от должностей;
2) принятие решения по нарушениям судьями и прокурорами требований относительно несовместимости;
3) осуществление дисциплинарного производства в отношении судей Верховного Суда Украины и судей высших специализированных судов и рассмотрение жалоб на решения о привлечении к дисциплинарной ответственности судей апелляционных и местных судов, а также прокуроров.

Высший совет юстиции состоит из двадцати членов. Верховная Рада Украины, Президент Украины, съезд судей Украины, съезд адвокатов Украины, съезд представителей юридических высших учебных заведений и научных учреждений назначают в Высший совет юстиции по три члена, а всеукраинская конференция работников прокуратуры — двух членов Высшего совета юстиции.

В состав Высшего совета юстиции входят по должности Председатель Верховного Суда Украины, Министр юстиции Украины, Генеральный прокурор Украины.

РАЗДЕЛ IX ТЕРРИТОРИАЛЬНОЕ УСТРОЙСТВО УКРАИНЫ

Статья 132. Территориальное устройство Украины основывается на принципах единства и целостности государственной территории, сочетания централизации и децентрализации в осуществлении государственной власти, сбалансированности социально-экономического развития регионов, с учетом их исторических, экономических, экологических, географических и демографических особенностей, этнических и культурных традиций.

Статья 133. Систему административно-территориального устройства Украины составляют: Автономная Республика Крым, области, районы, города, районы в городах, поселки и села.

В состав Украины входят: Автономная Республика Крым, Винницкая, Волынская, Днепропетровская, Донецкая, Житомирская, Закарпатская, Запорожская, Ивано-Франковская, Киевская, Кировоградская, Луганская, Львовская, Николаевская, Одесская, Полтавская, Ривненская, Сумская, Тернопольская, Харьковская, Херсонская, Хмельницкая, Черкасская, Черновицкая, Черниговская области, города Киев и Севастополь.

Города Киев и Севастополь имеют специальный статус, который определяется законами Украины.

РАЗДЕЛ X АВТОНОМНАЯ РЕСПУБЛИКА КРЫМ

Статья 134. Автономная Республика Крым является неотъемлемой составной частью Украины и в пределах полномочий, определенных Конституцией Украины, решает вопросы, отнесенные к ее ведению.

Статья 135. Автономная Республика Крым имеет Конституцию Автономной Республики Крым, которую принимает Верховная Рада Автономной Республики Крым и утверждает Верховная Рада Украины не менее чем половиной от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Нормативно-правовые акты Верховной Рады Автономной Республики Крым и решения Совета министров Автономной Республики Крым не могут противоречить Конституции и законам Украины и принимаются в соответствии с Конституцией Украины, законами Украины, актами Президента Украины и Кабинета Министров Украины и во их исполнение.

Статья 136. Представительным органом Автономной Республики Крым является Верховная Рада Автономной Республики Крым.

Верховная Рада Автономной Республики Крым в пределах своих полномочий принимает решения и постановления, являющиеся обязательными к исполнению в Автономной Республике Крым.

Правительством Автономной Республики Крым является Совет министров Автономной Республики Крым. Председатель Совета министров Автономной Республики Крым назначается на должность и освобождается от должности Верховной Радой Автономной Республики Крым по согласованию с Президентом Украины.

Полномочия, порядок формирования и деятельности Верховной Рады Автономной Республики Крым и Совета министров Автономной Республики Крым определяются Конституцией Украины и законами Украины, нормативно-правовыми актами Верховной Рады Автономной Республики Крым по вопросам, отнесенным к ее компетенции.

Правосудие в Автономной Республике Крым осуществляется судами, которые входят в единую систему судов Украины.

Статья 137. Автономная Республика Крым осуществляет нормативное регулирование по вопросам:

1) сельского хозяйства и лесов;
2) мелиорации и карьеров;
3) общественных работ, ремесел и промыслов; благотворительной деятельности;
4) градостроительства и жилищного хозяйства;
5) туризма, гостиничного дела, ярмарок;
6) музеев, библиотек, театров, других учреждений культуры, историко-культурных заповедников;
7) транспорта общего пользования, автодорог, водопроводов;
8) охоты, рыболовства;
9) санитарной и лечебной служб.

По мотивам несоответствия нормативно-правовых актов Верховной Рады Автономной Республики Крым Конституции Украины и законам Украины Президент Украины может приостановить действие этих нормативно-правовых актов Верховной Рады Автономной Республики Крым с одновременным обращением в Конституционный Суд Украины относительно их конституционности.

Статья 138. К ведению Автономной Республики Крым относится:

1) назначение выборов депутатов Верховной Рады Автономной Республики Крым, утверждение состава избирательной комиссии Автономной Республики Крым;
2) организация и проведение местных референдумов;
3) управление имуществом, принадлежащим Автономной Республике Крым;
4) разработка, утверждение и исполнение бюджета Автономной Республики Крым на основе единой налоговой и бюджетной политики Украины;
5) разработка, утверждение и реализация программ Автономной Республики Крым по вопросам социально-экономического и культурного развития, рационального природопользования, охраны окружающей среды — в соответствии с общегосударственными программами;
6) признание статуса местностей как курортов; установление зон санитарной охраны курортов;
7) участие в обеспечении прав и свобод граждан, национального согласия, содействие охране правопорядка и общественной безопасности;
8) обеспечение функционирования и развития государственного и национальных языков и культур в Автономной Республике Крым; охрана и использование памятников истории;
9) участие в разработке и реализации государственных программ возвращения депортированных народов;
10) инициирование введения чрезвычайного положения и установление зон чрезвычайной экологической ситуации в Автономной Республике Крым или в отдельных ее местностях. Законами Украины Автономной Республике Крым могут быть делегированы также иные полномочия.

Статья 139. В Автономной Республике Крым действует Представительство Президента Украины, статус которого определяется законом Украины.

РАЗДЕЛ XI МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

Статья 140. Местное самоуправление является правом территориальной громады — жителей села или добровольного объединения в сельскую громаду жителей нескольких сел, поселка и города — самостоятельно решать вопросы местного значения в рамках Конституции и законов Украины.

Особенности осуществления местного самоуправления в городах Киеве и Севастополе определяются отдельными законами Украины.

Местное самоуправление осуществляется территориальной громадой в порядке, установленном законом, как непосредственно, так и через органы местного самоуправления: сельские, поселковые, городские советы и их исполнительные органы.

Органами местного самоуправления, представляющими общие интересы территориальных громад сел, поселков и городов, являются районные и областные советы.

Вопрос организации управления районами в городах относится к компетенции городских советов.

Сельские, поселковые, городские советы могут разрешать по инициативе жителей создавать домовые, уличные, квартальные и другие органы самоорганизации населения и наделять их частью собственной компетенции, финансов, имущества.

Статья 141. В состав сельского, поселкового, городского совета входят депутаты, которые избираются жителями села, поселка, города на основе всеобщего, равного, прямого избирательного права путем тайного голосования сроком на четыре года.

Территориальные громады на основе всеобщего, равного, прямого избирательного права путем тайного голосования избирают сроком на четыре года соответственно сельского, поселкового и городского голову, возглавляющего исполнительный орган совета и председательствующего на его заседаниях.

Статус голов, депутатов и исполнительных органов совета и их полномочия, порядок создания, реорганизации, ликвидации определяются законом.

Председатель районного и председатель областного совета избираются соответствующим советом и возглавляют исполнительный аппарат совета.

Статья 142. Материальной и финансовой основой местного самоуправления является движимое и недвижимое имущество, доходы местных бюджетов, другие денежные средства, земля, природные ресурсы, находящиеся в собственности территориальных громад сел, поселков, городов, районов в городах, а также объекты их общей собственности, находящиеся в управлении районных и областных советов.

Территориальные громады сел, поселков и городов могут объединять на договорных началах объекты коммунальной собственности, а также средства бюджетов для выполнения совместных проектов или для совместного финансирования (содержания) коммунальных предприятий, организаций и учреждений, создавать для этого соответствующие органы и службы.

Государство принимает участие в формировании доходов бюджетов местного самоуправления, финансово поддерживает местное самоуправление. Расходы органов местного самоуправления, возникшие вследствие решений органов государственной власти, компенсируются государством.

Статья 143. Территориальные громады села, поселка, города непосредственно или через созданные ими органы местного самоуправления управляют имуществом, находящимся в коммунальной собственности; утверждают программы социально-экономического и культурного развития и контролируют их выполнение; утверждают бюджеты соответствующих административно-территориальных единиц и контролируют их исполнение; устанавливают местные налоги и сборы в соответствии с законом; обеспечивают проведение местных референдумов и реализацию их результатов; создают, реорганизуют и ликвидируют коммунальные предприятия, организации и учреждения, а также осуществляют контроль за их деятельностью; решают другие вопросы местного значения, отнесенные законом к их компетенции.

Областные и районные советы утверждают программы социально-экономического и культурного развития соответствующих областей и районов и контролируют их выполнение; утверждают районные и областные бюджеты, формируемые из средств государственного бюджета для их соответствующего распределения между территориальными громадами или для выполнения совместных проектов и из средств, привлеченных на договорных началах из местных бюджетов для реализации совместных социально-экономических и культурных программ, и контролируют их выполнение; решают другие вопросы, отнесенные законом к их компетенции.

Органам местного самоуправления могут предоставляться законом отдельные полномочия органов исполнительной власти. Государство финансирует осуществление этих полномочий в полном объеме за счет средств Государственного бюджета Украины или путем отнесения к местному бюджету в установленном законом порядке отдельных общегосударственных налогов, передает органам местного самоуправления соответствующие объекты государственной собственности.

Органы местного самоуправления по вопросам осуществления ими полномочий органов исполнительной власти подконтрольны соответствующим органам исполнительной власти.

Статья 144. Органы местного самоуправления в пределах полномочий, определенных законом, принимают решения, являющиеся обязательными к исполнению на соответствующей территории.

Решения органов местного самоуправления по мотивам их несоответствия Конституции или законам Украины приостанавливаются в установленном законом порядке с одновременным обращением в суд.

Статья 145. Права местного самоуправления защищаются в судебном порядке.

Статья 146. Другие вопросы организации местного самоуправления, формирования, деятельности и ответственности органов местного самоуправления определяются законом.

РАЗДЕЛ XII КОНСТИТУЦИОННЫЙ СУД УКРАИНЫ

Статья 147. Конституционный Суд Украины является единственным органом конституционной юрисдикции в Украине.

Конституционный Суд Украины решает вопросы о соответствии законов и иных правовых актов Конституции Украины и дает официальное толкование Конституции Украины и законов Украины.

Статья 148. Конституционный Суд Украины состоит из восемнадцати судей Конституционного Суда Украины.

Президент Украины, Верховная Рада Украины и съезд судей Украины назначают по шесть судей Конституционного Суда Украины.

Судьей Конституционного Суда Украины может быть гражданин Украины, достигший на день назначения сорока лет, имеющий высшее юридическое образование и стаж работы по специальности не менее десяти лет, проживающий в Украине в течение последних двадцати лет и владеющий государственным языком.

Судья Конституционного Суда Украины назначается на девять лет без права быть назначенным на повторный срок.

Председатель Конституционного Суда Украины избирается на специальном пленарном заседании Конституционного Суда Украины из состава судей Конституционного Суда Украины путем тайного голосования только на один трехгодичный срок.

Статья 149. На судей Конституционного Суда Украины распространяются гарантии независимости и неприкосновенности, основания для освобождения от должности, предусмотренные статьей 126 настоящей Конституции, и требования относительно несовместимости, определенные в части второй статьи 127 настоящей Конституции.

Статья 150. К полномочиям Конституционного Суда Украины относится:

1) решение вопросов о соответствии Конституции Украины (конституционности):

законов и иных правовых актов Верховной Рады Украины;

актов Президента Украины; актов Кабинета Министров Украины;

правовых актов Верховной Рады Автономной Республики Крым.

Эти вопросы рассматриваются по обращениям: Президента Украины; не менее сорока пяти народных депутатов Украины; Верховного Суда Украины; Уполномоченного Верховной Рады Украины по правам человека; Верховной Рады Автономной Республики Крым;

2) официальное толкование Конституции Украины и законов Украины.

По вопросам, предусмотренным настоящей статьей, Конституционный Суд Украины постановляет решения, которые обязательны к исполнению на территории Украины, окончательны и не могут быть обжалованы.

Статья 151. Конституционный Суд Украины по обращению Президента Украины или Кабинета Министров Украины дает заключения о соответствии Конституции Украины действующих международных договоров Украины или тех международных договоров, которые вносятся в Верховную Раду Украины для дачи согласия на их обязательность.

По обращению Верховной Рады Украины Конституционный Суд Украины дает заключение о соблюдении конституционной процедуры расследования и рассмотрения дела о смещении Президента Украины с поста в порядке импичмента.

Статья 152. Законы и иные правовые акты по решению Конституционного Суда Украины признаются неконституционными полностью или в отдельной части, если они не соответствуют Конституции Украины либо если была нарушена установленная Конституцией Украины процедура их рассмотрения, принятия или вступления их в силу.

Законы, иные правовые акты или их отдельные положения, признанные неконституционными, теряют силу со дня постановления Конституционным Судом Украины решения об их неконституционности.

Материальный или моральный ущерб, причиненный физическим или юридическим лицам актами и действиями, признанными неконституционными, возмещается государством в установленном законом порядке.

Статья 153. Порядок организации и деятельности Конституционного Суда Украины, процедура рассмотрения им дел определяются законом.

РАЗДЕЛ XIII ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ В КОНСТИТУЦИЮ УКРАИНЫ

Статья 154. Законопроект о внесении изменений в Конституцию Украины может быть представлен в Верховную Раду Украины Президентом Украины или не менее чем одной третью народных депутатов Украины от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Статья 155. Законопроект о внесении изменений в Конституцию Украины, кроме раздела I «Общие положения», раздела III «Выборы. Референдум» и раздела XIII «Внесение изменений в Конституцию Украины», предварительно одобренный большинством от конституционного состава Верховной Рады Украины, считается принятым, если на следующей очередной сессии Верховной Рады Украины за него проголосовало не менее двух третей от конституционного состава Верховной Рады Украины.

Статья 156. Законопроект о внесении изменений в раздел I «Общие положения», раздел III «Выборы. Референдум» и раздел XIII «Внесение изменений в Конституцию Украины» представляется в Верховную Раду Украины Президентом Украины или не менее чем двумя третями от конституционного состава Верховной Рады Украины и, при условии его принятия не менее чем двумя третями от конституционного состава Верховной Рады Украины, утверждается всеукраинским референдумом, назначаемым Президентом Украины.

Повторное представление законопроекта о внесении изменений в разделы I, III и XIII настоящей Конституции по одному и тому же вопросу возможно только в Верховную Раду Украины следующего созыва.

Статья 157. Конституция Украины не может быть изменена, если изменения предусматривают упразднение либо ограничение прав и свобод человека и гражданина или если они направлены на ликвидацию независимости либо на нарушение территориальной целостности Украины.

Конституция Украины не может быть изменена в условиях военного или чрезвычайного положения.

Статья 158. Законопроект о внесении изменений в Конституцию Украины, который рассматривался Верховной Радой Украины, и закон не был принят, может быть представлен в Верховную Раду Украины не ранее чем через год со дня принятия решения по этому законопроекту.

Верховная Рада Украины в течение срока своих полномочий не может дважды изменять одни и те же положения Конституции Украины.

Статья 159. Законопроект о внесении изменений в Конституцию Украины рассматривается Верховной Радой Украины при наличии заключения Конституционного Суда Украины о соответствии законопроекта требованиям статей 157 и 158 настоящей Конституции.

РАЗДЕЛ XIV ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 160. Конституция Украины вступает в силу со дня ее принятия.

Статья 161. День принятия Конституции Украины является государственным праздником — Днем Конституции Украины.

РАЗДЕЛ XV ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Законы и иные нормативные акты, принятые до вступления в силу настоящей Конституции, являются действующими в части, не противоречащей Конституции Украины.

2. Верховная Рада Украины после принятия Конституции Украины осуществляет полномочия, предусмотренные настоящей Конституцией.

Очередные выборы в Верховную Раду Украины проводятся в марте 1998 года.

3. Очередные выборы Президента Украины проводятся в последнее воскресенье октября 1999 года.

4. Президент Украины в течение трех лет после вступления в силу Конституции Украины имеет право издавать одобренные Кабинетом Министров Украины и скрепленные подписью Премьер-министра Украины указы по экономическим вопросам, не урегулированным законами, с одновременным представлением соответствующего законопроекта в Верховную Раду Украины в порядке, установленном статьей 93 настоящей Конституции.

Такой указ Президента Украины вступает в силу, если в течение тридцати календарных дней со дня представления законопроекта (за исключением дней межсессионного периода) Верховная Рада Украины не примет закон или не отклонит представленный законопроект большинством от ее конституционного состава, и действует до вступления в силу закона, принятого Верховной Радой Украины по этим вопросам.

5. Кабинет Министров Украины формируется в соответствии с настоящей Конституцией в течение трех месяцев после вступления ее в силу.

6. Конституционный Суд Украины формируется в соответствии с настоящей Конституцией в течение трех месяцев после вступления ее в силу. До создания Конституционного Суда Украины толкование законов осуществляет Верховная Рада Украины.

7. Председатели местных государственных администраций после вступления в силу настоящей Конституции приобретают статус председателей местных государственных администраций согласно статье 118 настоящей Конституции, а после избрания председателей соответствующих советов слагают полномочия председателей этих советов.

8. Сельские, поселковые, городские советы и председатели этих советов после вступления в силу Конституции Украины осуществляют определенные ею полномочия до избрания нового состава этих советов в марте 1998 года.

Районные и областные советы, избранные до вступления в силу настоящей Конституции, осуществляют определенные ею полномочия до сформирования нового состава этих советов в соответствии с Конституцией Украины.

Районные в городах советы и председатели этих советов после вступления в силу настоящей Конституции осуществляют свои полномочия в соответствии с законом.

9. Прокуратура продолжает выполнять в соответствии с действующими законами функцию надзора за соблюдением и применением законов и функцию предварительного следствия — до введения в действие законов, регулирующих деятельность государственных органов по контролю за соблюдением законов, и до сформирования системы досудебного следствия и введения в действие законов, регулирующих ее функционирование.

10. До принятия законов, определяющих особенности осуществления исполнительной власти в городах Киеве и Севастополе в соответствии со статьей 118 настоящей Конституции, исполнительную власть в этих городах осуществляют соответствующие государственные администрации.

11. Часть первая статьи 99 настоящей Конституции вводится в действие после введения национальной денежной единицы — гривни.

12. Верховный Суд Украины и Высший арбитражный суд Украины осуществляют свои полномочия в соответствии с действующим законодательством Украины до сформирования системы судов общей юрисдикции в Украине в соответствии со статьей 125 настоящей Конституции, но не более пяти лет.

Судьи всех судов в Украине, избранные или назначенные до дня вступления в силу настоящей Конституции, продолжают осуществлять свои полномочия согласно действующему законодательству до окончания срока, на который они избраны или назначены.

Судьи, полномочия которых закончились в день вступления в силу настоящей Конституции, продолжают осуществлять свои полномочия в течение одного года.

13. В течение пяти лет после вступления в силу настоящей Конституции сохраняется существующий порядок ареста, содержания под стражей и задержания лиц, подозреваемых в совершении преступления, а также порядок проведения осмотра и обыска жилища или иного владения лица.

14. Использование существующих военных баз на территории Украины для временного пребывания иностранных воинских формирований возможно на условиях аренды в порядке, определенном международными договорами Украины, ратифицированными Верховной Радой Украины.

Официальный перевод на русский язык. Единственно аутентичным является текст на государственном языке Украины.

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ
прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України
28 червня 1996 року

«Брусилівський прорив»

Якось молода журналістка Олена Діденко принесла до редакції матеріал про «негаразди» у Брусилівському районі. Матеріал опубліковано («Хто наступний до Трускавця?», «ГУ» від 27.04.96). Тоді ніхто не думав, що до теми доведеться повертатися знову.

Володимир КОРОЛЮК, «Голос України»

Як рекетир став мером

Сьогодні містечко Брусилів, що на Житомирщині, асоціюється не тільки з прізвищем знаменитого російського генерала періоду першої світової війни, а й із знаменитим його карпатським проривом. Хвиля за хвилею накочуються публікації в місцевих — обласних — і київських засобах масової інформації, різні високопоставлені перевірки. Останньою завітала сюди комісія адміністрації Президента України, створена за особистим розпорядженням її глави — Дмитра Табачника.

Що ж викликало підвищений інтерес до цього поліського містечка? Доля переселенців із забруднених чорнобильською аварією районів Житомирщини? Не тільки. Насамперед перевіряли звинувачення, висунуті на адресу глави районної держадміністрації Володимира Петрівського, керівників райвідділу внутрішніх справ та прокуратури. Коли знайомишся із звинуваченнями — стає страшно: метастази корупції пронизали райони зверху до самих низів.

А хто ж кинув виклик місцевій, як дехто стверджує, «мафії»? З'ясовується, мер Брусилова Анатолій Савчук. Саме він на початку березня нинішнього року на сході жителів райцентру вперше оприлюднив «факти», які згодом стали об'єктом пильної уваги усіх комісій, що тут побували.

Однак... Жоден факт не підтвердився. І це підтвердив автору цих рядків один із членів президентської комісії, головний консультант Управління територій Віталій Поляк. Можливо, і не варто було б про це писати, але, знаєте, стає вельми сумно і прикро, коли 60-річна людина, поважана працівниками і родиною, плаче перед тобою і постійно запитує:

— За що? За що мене так сплюжили? За те, що землю батьківську не кинув, хоча пропонували в свій час значно вищі посади від керуючого відділенням райсільгосптехніки? За те, що б'юся на цій посаді, щоб і газ провести до кожного села, і дорогу з твердим покриттям?

А ще очевидці розповідають, коли висока комісія вирішила перевірити «хороми» глави району і зайшла у його будинок, один не витримав і також заплакав, а з ним — і Володимир Петрівський.

— За що? — повторював він, стримуючи непрохані сльози, витираючи їх важкою селянською долонею. — За те, що паркан біля дому немає часу відремонтувати?

Отут і виникло бажання зустрітися з Анатолієм Савчуком і поставити це питання йому. Однак, як з'ясувалося, мер Брусилова «в бігах», бо проти нього порушено карну справу за... рекетирство. А порушено її було наприкінці нинішньої зими, коли втомлені поборами місцеві підприємці, що торгують на трасі Київ—Житомир, не витримали і звернулися за допомогою до працівників міліції, яким вдалося згодом записати на магнітофонну плівку розмову Анатолія Савчука із жертвами. «Ми вам і так зменшили плату із 150 до 50 доларів», — ця фраза свідчить, що не один день знімав мер Брусилова данину з тих, хто хоче бути господарем своєї долі і працювати на себе.

Однак, як же так сталося, що мер містечка став рекетиром? А факти свідчать, що — навпаки — рекетир став мером, бо вибори голови селищної Ради відбулися весною минулого року. На той час Анатолій Савчук, колишній голова колгоспу, став «крутим» підприємцем і вирішив поборотися за цю посаду...

— А що, у вас не було даних, що він займався поборами? — запитую у начальника райвідділу внутрішніх справ Віктора Тарасюка.

— Дані були, а от доказів — ніяких, — зізнається підполковник міліції...

... Передвиборчу кампанію Анатолій Савчук провів, як усі бізнесмени, — гречкою і оселедцем, бензином і цукром купляв голоси брусилівців. І обіцяв, що так буде мало не щодня. І люди йому повірили. На жаль.

Не можна сказати, що керівники району зустріли його появу на посаді мера неприязно. Навпаки: чим могли, тим сприяли. Однак Анатолій Савчук справами містечка переймався мало, а дедалі більше — власними комерційними...

... А тим часом до міліції за захистом звернулися дрібні підприємці, яким він за побори у свій час пообіцяв «дах» і продовжував «качати» долари, навіть обійнявши посаду мера.

Я питав у одного із свідків, чи не страшно йому, чи не «наїжджають» ті, хто працював у зв'язці із Савчуком?

— Страшно, — відповів той, — І «хлопчики» приїжджають, вимагають, щоб відмовився від свідчень...

В одній із газет зробили висновок, що злочинці уже прориваються до владного олімпу. І події в Брусилові підтверджують це. Ось що і символізує сьогодні «брусилівський прорив».

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

Казка про липового дуба

Того самого дня, коли колега Королюк розбирався в хитросплетіннях «брусилівського прориву», я з'їздив до Соловіївки, що неподалік райцентру. Власне, з Соловіївки й починалося все у «розслідуванні» Олени Діденко «Хто наступний до Трускавця?» Пам'ятаєте: голова соловіївського колгоспу Микола Кіндратович Кривенчук, проводжаючи голову Брусилівської райадміністрації Петрівського до Трускавця, дав йому в дорогу «ковбаски смачненької виробництва місцевого ковбасного цеху» та ще й 30 мільйонів карбованців — під липові документи, нібито на придбання колгоспом дуба-кругляка. А потім Кривенчук ще й звільнив з роботи — за правду! — пана Ананьєва, начальника отого самого ковбасного цеху, й узагалі — обдирає підвладне йому село як липку, а нічого не докажеш, бо контора колгоспу згоріла разом з «окремими цікавими документами».

Погодьтеся, їхати до такого монстра самому — небачно, тож я взяв свідків і запитав прямо:

—Миколо Кіндратовичу, розкажіть чесно: як ви 30 мільйонів Петрівському давали, і про ковбасу, і про ковбасний цех, і про липового дуба!

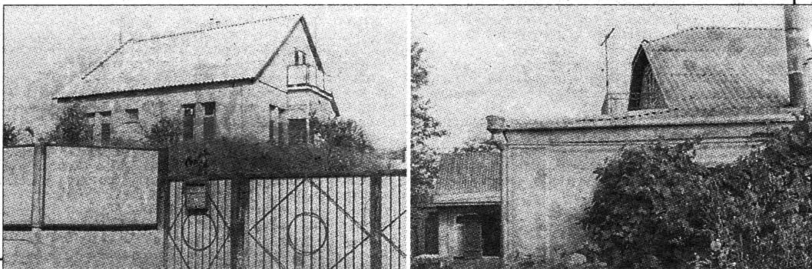
Він і розповів. Картина вимальовувалася така. Був там переробний цех, зведений зусиллями колгоспу. Завідував ним прийшлий чоловік, В. Ананьєв, користувався певною самостійністю, місцевих на роботу не брав. Це дозволяло пускати погане м'ясо на погану ковбасу, а хороше м'ясо йшло наліво, близько чи далеко. Це з'ясувалося згодом, та шила в мішку не втаїш, тому тут соловіївську ковбасу не їли, бо підозрювали, що вона робиться з м'яса так званого «вимушеного забою» (одна газета писала: її навіть ведмеді не їдять!). Колись це мусило якось вирішитись. І ось 1994 року виникла в конторі дивна пожежа: облито соляркою архів, запалено, однак у зачиненому приміщенні пожежа самоудушилася, всі папери зосталися цілі, недорахувалися лиш облікових документів, що стосувалися ковбасного цеху. Довго гадали, що то за диво, аж раптом, вже у 95-му, на колгоспних зборах Ананьєв оприлюднив сенсацію про оті 30 мільйонів. На мене наче дах упав, каже Кривенчук. Приїхала комісія КРУ району та області, місяць працювала і виявила: дуб таки не липовий, виявлено навіть його залишки! Але війну оголошено...

А почалося все з того, що Ананьєв колись запропонував Кривенчуку «на паях» приватизувати ковбасний цех. Той відмовився, адже власність — колективна. Коли вже пішла відверта війна, було влаштовано глибоку перевірку, встановлено, куди йшло погане м'ясо, куди хороше. Ананьєва, а також головбуха, завмага й касира колгоспу, каже Кривенчук, можна було довести до тюрми, але їх було просто звільнено з роботи. Ананьєва ж (раніше двічі судимого, виявляється) виключено з КСП. Гаразд, а навіщо було рентабельний цех закривати? Виявилось, він таким не був, навпаки, при методах Ананьєва довелось би пустити під ніж усю колгоспну худобу, ото була б рентабельність! Ну, а чому підставили в історії з 30 мільйонами саме Кривенчука? А тому, що знали: вони з Петрівським дружать з дитинства — правдоподібніше буде! (Куди вже правдоподібніше: у Петрівського в Брусилові — пристойна сільська хата, у Ананьєва там же — два поверхи зверху, один підземний...)

Мені було соромно перед цим 60-річним чоловіком, який усе життя пропрацював тут. Звісно, я міг сумніватися в його словах і навіть показаних ним документах. Але сама Соловіївка не давала надто сумніватися: село доглянуте й багате (зарплату люди тут одержали за травень — де таке є?), а в багатім селі завжди зачепиться хтось отакий, як Ананьєв, і варитиме воду з простодушних і довірливих аборигенів. І завжди знайдеться юна журналістка з палаючими очима, яка навіть не підозрюватиме, скільки хтось заробив на її нерозумній наївності. Газети нині застраховані фразою на останній полосі: «Відповідальність за факти несе автор». Воно-то так. Але захотілося — особисто від себе — вибачитися перед Миколою Кіндратовичем.

На фото: ліворуч — дім Ананьєва, праворуч — дім Петрівського.

Київ — Брусилів — Соловіївка — Київ.

«Ви особисто обіцяли...»

Працівники Дитячого музичного театру надіслали листа Президентові України

Ті, хто підписався під цим відчайдушним документом (а їх 300 душ), розуміючи тяжкий економічний стан країни, все ж звертають увагу Президента на те, що без культури й мистецтва будь-яка країна не може розраховувати на економічні й політичні перспективи. А тим часом «ми з великим жахом і болем спостерігаємо, як занепадає, і ще гірше — відмирає українське мистецтво. Коштів, які держава виділяє на існування театрів, не вистачає навіть на зарплату, не кажучи вже про нові постановки, костюми, декорації...»

Попри все, театр працює самовіддано: дає благодійні вистави в школах-інтернатах, концерти для ветеранів. Узимку театр працював при температурі плюс 13 (у залі) — за таких умов інші театри брали подвійний гонорар або відмовлялись працювати взагалі.

Одначе, «як довго можна витримувати систематичні кількамісячні затримки зарплати ,.. яка і без того сьогодні не відповідає ані кваліфікації, ані фаху, ані просто рівневі цивілізованої країни, якою ми нашу Україну вважаємо...» І далі: «Хотілося б нагадати Вам, шановний Леоніде Даниловичу, що Ви особисто обіцяли сплату державою заборгованості по зарплаті до 1 червня 1996 року».

Артисти нагадують не лише про це, а й про те, що на надання освіти спеціалістам театру наша держава витратила дуже великі кошти. Нинішня ситуація, як ніколи, призводить до безпрецедентного відпливу мистецьких кадрів за кордон — тільки Дитячий музичний театр таким чином втратив понад сто фахівців! А на виховання нового театрального покоління держава знову змушена буде витрачати час і кошти, тобто, розбазаривши таланти нині, розбазарюватиме кошти потім.

У листі підкреслюється, що столичний Дитячий музичний театр — єдиний в Україні, його мета — гармонійне духовне виховання дітей. «Тож допоможіть нам зберегти колектив театру, дати йому можливість вижити... Заздалегідь вдячні Вам від підростаючого покоління України».

Вл.інф.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

Тріщини ззовні і зсередини

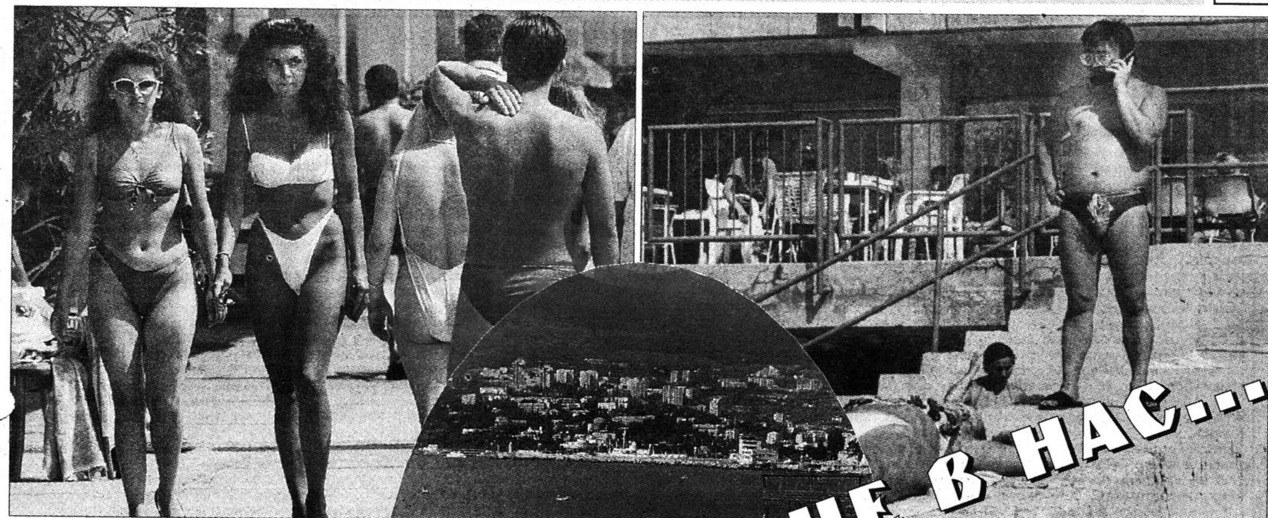
Досить незвичайна новина пробилася з-за мурів Єлецкого жіночого монастиря: ігуменя Феодосія з шістьма послушницями, таємно завантаживши автомашину цінним монастирським майном, виїхала до Києва.

Що ж сталося? Авторитетна на Чернігівщині черниця-художниця матінка Амвросія, яка написала чимало картин на релігійні теми, брала участь у реставрації, малюванні ікон, іконостасу Троїцького собору, не приховує, що причина — кількарічна нездорова обстановка в монастирі протягом чотирьох років. 28 черниць, які не згодні з методами керівництва ігумені Феодосії, покинули духовний заклад. Два роки тому пішла з монастиря і матінка Амвросія — теперішня ігуменя. Після розв'язання кількарічного конфлікту вона повернулася.

Матінка Амвросія вважає, що скоро до Чернігова почнуть повертатися черниці-«опозиціонерки». Але для нормальних умов життя потрібно багато чого зробити. Черницям ніде помитися, випрати одяг. Холодна вода є тільки на кухні. Щодня монастирю, розташованому в центрі міста, завдають великого клопоту бомжі, п'яниці, які безцеремонно викопують картоплю на монастирському городі, зривають огірки... А до монастиря, бува, за день приїжджають 50—80 прочан.

Добре було б купити корову, але за монастирем уже кілька місяців борг зв'язківцям за телефон — на 147 мільйонів набалакала попередня ігуменя. Черниці занепокоєні і станом приміщень: від потужної техніки поряд утворилося чимало тріщин у прадавньому храмі Київської Русі — Успенському соборі. Однак господарі Єлецкого монастиря у щоденних молитвах сподіваються, що стародавня обитель житиме віки.

Чернігів.

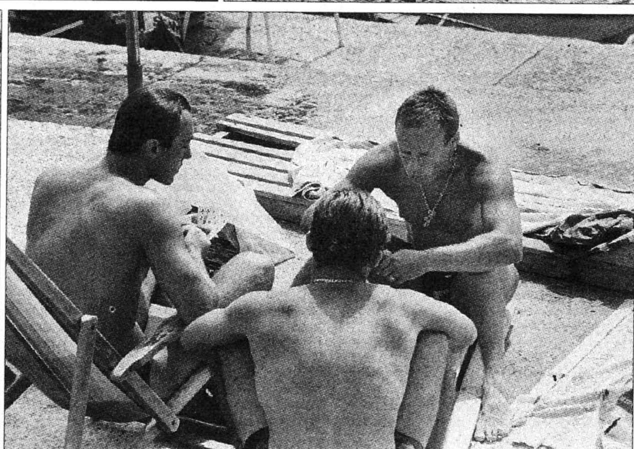

НАВІТЬ ЯКЩО ЦЕ НЕ В НАС...

Христофор ГРУША, незалежний оглядач,
Олександр КЛИМЕНКО (фото),
«Голос України»

Я завжди знав, що фотокор Сашко Клименко — хитрющий мужик, але щоб настільки! Уявіть собі: передав через когось для друку оцю пачку фотознімків, а сам несподівано подався кудись — чи в Боснію, чи хто його зна, як то завжди буває. Я чоловік обов'язковий: пообіцяв — зроблю. Але ж, божечку мій! Роздивившись ту пачку, не знав, що діяти. Воно, звісно, цікаво: і бюсти чудові, і сюжети такі, що ні з того ні з сього не придумаєш. Чого вартий хоча б отой дядько у плавках, окулярах і з мобільним телефоном — символ епохи, супермен! А про бюсти ... між нами, джентльменами — шляхетно промовчимо. Але ж Сашка шкода. Бо, пригадується, років зо три тому він надрукував у газеті щось подібне (з Гідропарку), а власниці бюстів трохи не віддали його під суд — за те, що надто старанно наводив об'єктив на різкість. Ледве зам'яли скандал. Невже це його нічому не навчило? І раптом мені сяйнуло: все просто, ці знімки зроблено десь не в нас, у якійсь країні, де й газету нашу майже не читають, і тому до суду на хитрого Сашка не подадуть. Отож, друкуємо, милуйтесь, усміхайтесь — все-таки літо, воно якраз для таких сюжетів, навіть якщо це десь не в нас...

Ольга КЛЕЙМЕНОВА, «Голос України»

Слов'янський сезон: сонце і прохолода

Є МІСТО ЗОЛОТЕ. Протягом усього тижня над головами щось літало: скрипки, повітряні кулі, закохані, парашути...

Вітебськ живе за тим самим часом, що й Київ. Однак численній армії причетних до п'ятого Міжнародного фестивалю мистецтв «Слов'янський базар-96», що тривав з 11 до 17 липня, довелося переключатись на особливий режим. Остiах чогось не побачити, метушня, нескінченна кава, концерти, що закінчувалися вранці...

Втомлено плентаючись безсонним містом мостів та річок, ти не дивувався, коли у небі бачив політ хитрого шагаловського цапа із скрипкою.

В ОБІЙМАХ НІЖНОЇ РУТИНИ. Вітебськ, який щороку приймає натовпи гостей, програє щодо забезпеченості гідними такого форуму готелями. У зашарпаній «Двині» тіснилися й наші П. Зібров, О. Білозір, і «Самоцвєти». Питання про спорудження сучасного готелю залишається відкрите.

Компенсувала житлову необлаштованість організація роботи фестивальних служб. 20 хвилин — і маєте картку з кольоровим фото, з якою вільно минаєте кордони охоронців.

Журналістів у прес-центрі опікали ввічливі його працівники. Тут відпоювали дармовими кавою та «Колою», що важливо за наявності спартанських добових. Саме тут наділяли папкою з необхідними довідковими паперами.

КУПАННЯ У ЗОРЯНОМУ СВІТЛІ. Був на фестивалі один шоумен, який усіх допікав оповідками про свої панібратські стосунки із зірками. Отже, після повернення з «Базару» із жахом ловиш себе на тому, що заразився тією самою хворобою.

Розкішна вітебська тусовка надавала неповторну можливість дійти екзистенційних висновків щодо доступності кумирів. Приголомшив некомунікабельністю Ю. Антонов. Не бажала контактувати з нашою братією І. Аллегрова. Зате найсимпатичнішi щодо людських якостей виявилися В. Кікабідзе, Д. Гнатюк, Л. Іванова, О. Свиридова, В. Сюткін, В. Пономарьова, О. Преснякова, Л. Доліна, Б. Кіров. Не так уже й мало.

До речі, як і в попередні роки, «СБ» порадував присутністю поп-зірка журналістики, інтелектуал-агресор Отар Кушанашвілі.

ФІНАНСОВІ КОЛІЗІЇ. Вони — під грубим простирадлом нерозголосу. Вже на першій прес-конференції нам повідомили, що суми у фестиваль вкладено «дуже значні». І ще журналістам нагадали, що вони — не КРУ. Проте саме фінансові непорозуміння заважали фестивальному поступу. Українці, маючи потужні виконавські сили, жили на «Базарі» у борг...

ТУРНІР МОЛОДИХ. Певно, через ювілейність фестивалю, конкурс молодих виконавців відійшов у тінь. Його розпочали аж на п'ятий день.

Претендентів на перші корони було як мінімум 7 із 17. Останньою у списку конкурсантів заспівала українка Руслана. 23-річна виконавиця схилила журі на свій бік поставленим вокалом, національним колоритом та львівським шармом. Їй і дістався гран-прі у вигляді золотого півня.

Наші Самая-Т і Сергій В'язовський не дострибнули до переможної сходинки передусім, мабуть, через проблеми репертуарного характеру.

«БАЗАР» І МИ. Керівник нашої делегації, віце-президент корпорації «СБ» Федір Полянин вирішив відродити День України на фестивалі, що його було відмінено торік.

Щоправда, про наш день не було згадки у програмі. Хоча 15 липня гості «СБ» куштували галушки, купували вироби народних майстрів на зімпровізованому Сорочинському ярмарку, знайомилися з українським кіно та виставкою картин киянина І. Єлісєєва, гуляли на святі газети «Бульвар».

Сумні нотки забриніли пізніше. Настрій українських виконавців зіпсувався під час репетиції: не було вчасно підготовлено сцену, що ставило під загрозу зриву нічний гала-концерт. Сталися й інші накладки — чомусь саме цього дня...

Але стрижневе видовище відбулося. Серед тих, хто виступив на відкритій естраді, були Д. Гнатюк, Й. Кобзон, В. Зінкевич, П. Зібров, Т. Повалій, Ел Кравчук, Руслана, Н. Шестакова, групи «Фристайл», «Арт-обстріл»... Була тут і Н. Могилевська, переможиця попереднього «Базару», яка досі не отримала грошової премії.

Під ранок фонтанували салюти неземної краси.

Гідним завершенням гордовитого маршу співвітчизників слов'янським простором стала перемога Руслани.

РЕЗЮМЕ. Доля цього форуму та майбутня участь у ньому України залежать від взаємоповаги співзасновників, а також від того, що візьме гору — гроші чи мистецтво. У всякому разі, ті, хто поза політикою та сварками співає, малює, пише, хочуть аби мистецький базар не перетворився на овочевий ринок.

На фото Анатолія ФЕДОРЦЕВА: Руслана з чоловіком Олександром.

Вітебськ — Київ.

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

«Таврійські ігри» — не гірші олімпійських!

Йшов собака по роялю...

П'ятий ювілейний міжнародний музичний фестиваль «Таврійські ігри» розпочався вельми незвичайно. Перш ніж пришвартуватися до гостинної каховської землі, теплоходові «Маршал Рибалко», на борту якого перебували гості та учасники фестивалю, довелося позмагатися зі стихією. Шторм на Дніпрі, а точніше, на Каховському морі, не був схожий на бурю у склянці.

Цього самого вечора спеціально споруджена фестивальна сцена просто неба зосталася без даху, який знесло вітром. Концертний подіум довелося врятувати героїчними діями працівників фірми «Зінтеко» і місцевих мешканців — люди своїми тілами, повиснувши на споруді, утримували її від падіння. Стихія здалася. І 17 липня «Таврійські ігри» стартували.

«Червону стрічку» фестивалю перерізала «зірка» української естради Ірина Білик. Співачка, простягнувши руки до глядацького пагорба, на авансцені з пафосом закликала «Нехай живе надія», на задньому плані в українських вишиванках танцювали діти й літали кульки... І тут на кін, обминаючи омонівські заслони, повагом вийшов типовий представник місцевої фауни — середніх розмірів дворовий пес. Прогулявшися сценою, собака спустився на землю, і тут наспіли стражі порядку... Звичайно, історію пса Барбоса й музичного кросу можна трактувати по-різному. Проте ми робимо свій висновок: «батьки» ювілейних «Таврійських ігор» на організації «свята музики і краси», безперечно, собаку з'їли!

«Проснись и пой!»

Цим рядком із радянського шлягера цілком можна було б проілюструвати режим дня каховців і гостей фестивалю.

Ще б пак, маленьке містечко, що звикло до розміреного, сонно-апатичного життя, на п'ять днів перетворився на українське Сан-Ремо, на яке впало ціле сузір'я виконавців. Від вітчизняної естради в нападі грали Ірина Білик, Олександр Пономарьов, Ані Лорак, Гарик Кричевський (визнаний форвардом), групи «Грін-Грей», «Скрябін», «Океан Ельзи», «Плач Єремії», «Піккардійська терція», «Козацькі забави». У захисту тішили вуха й очі глядачів російські професіонали — «Браво», «Моральный кодекс», «Полиция нравов», «Электроклуб», «Кар-Мен», гравці-одинаки: бомбардир збірної Сергій Крилов, Олександр Буйнов. Дуже далеке зарубіжжя цього разу репрезентували пан Галузін («Єврошоу»), представники негроїдної раси, яка, відомо, відзначається дужими голосовими зв'язками — музичний проект «CORONA» (Італія) і «Culture beat» (Німеччина).

Таврійська гра показала такі результати. Українська естрада з широко представленим діапазоном стилів від року до рейва впевнено набирає обертів. Приємно здивувала публіку мінлива Ірина Білик, яка в постійному пошуку, мало вигляд європейського рівня шоу київської команди зеленого напряму «ГрінГрей», гідно зіграли львівські хлопці «Океан Ельзи» і надзвичайний фурор зчинив улюбленець публіки, виконавець адаптованого народного фольклору Гарик Кричевський. Російські корифеї від музичного світу дещо розслабилися на нашій землі. Олександр Буйнов дещо постарішав для іміджу «свого хлопця», який старанно демонстрував, намагаючись розмовляти українською й ілюструючи свій хіт про неповноцінне сексуальне життя з «дружиною-красунею» певними рухами тіла... Сергій Крилов вочевидь вирішив взяти публіку своєю вагою, а не живим виконанням. Безперечно, слід віддати належне його танцювальним здібностям, проте «фанерне» виконання сьогодні не здивує навіть Каховку. А ось високу творчу потенцію показав пітерський дует «Чай удвох». Добрі музичні дані в поєднанні з театральною і танцювальною майстерністю дають шалені результати.

Було на що подивитися! І хоча концертний день на «Таврійських іграх» закінчувався о другій або й о третій годині ночі, спати народ достроково не розходився.

Приказка про іспанську королеву, німецьке пиво, народного депутата і «Жар-птицю»

Відзначали ювілей «Таврійських ігор» не лише піснями й танцями, а й іншими публічними, традиційними для цього міжнародного фестивалю акціями. Справжнім святом краси і довгоногості став конкурс «Королева Таврії-96». Красуні багатьох країн світу демонстрували на подіумі Каховки свої класичні форми, ходу, посмішки та ораторські здібності. Всі дівчата були різні, об'єднував їх хіба що зріст. На жаль, наші вітчизняні королеви краси — киянка і полтавка — були заслабкі у знанні рідної мови. А спілкуватися суржиком з українською аудиторією (навіть з гарним бюстом і тонкою талією), все одно, що співати під фонограму... Тому голова журі, відомий Казанова, барон Едуард Фальц-Фейн (до речі, він сам родом з Херсонщини) віддав перевагу й корону королеви чорнявці-іспанці. Хоча, коли чесно, то були й гарніші.

Склалося враження: те, що відбувалося на «Таврійських іграх», було розраховано більше на сильну половину глядачів, ніж на прекрасну. Бо поряд із спогляданням жіночих станів (особливе схвалення мав вихід красунь у купальних костюмах) чоловіки мали змогу випити доброго імпортного пива в необмеженій кількості в пивному чемпіонаті «Золота діжка». А пити в нас таки вміють. За олімпійський результат 1,9 секунди переможець отримав машину пива.

У рамках фестивального марафону відбувалися й досить серйозні заходи. Таким стало засідання «Таврійського клубу» — громадської організації під головуванням директора «Приватбанку» Віктора Тигипка, яка об'єднала у своїх лавах відомих бізнесменів, економістів, політиків, культурних діячів. Цього разу на засідання клубу прибула делегація парламенту України. Державні мужі за «круглим столом» обговорювали проблеми меценатського і спонсорського руху в Україні, спрямованого на підтримання культури і мистецтва. Незабаром на розгляд парламенту буде подано проекти нормативних актів, які передбачають регламентацію даного виду діяльності.

Справжньою подією у музичному житті України можна вважати презентацію нового призу «Золота Жар-птиця», заснованого дирекцією «Таврійських ігор». Її володарями в шести номінаціях стали: Ані Лорак (відкриття року), «Скрябін» (найкраща попгрупа року), Олександр Пономарьов (найкращий виконавець року), пісня Ірини Білик «Ти мій» (найкращий хіт року), «Плач Єремії» (найкраща рок-група року) та Ірина Білик (найкраща співачка року). Щоправда, переможці замість жар-птиці в руки отримали журавля в небі. З технічних причин золотий диск з барельєфом казкового птаха не був вчасно готовий.

Про годувальників, напувальників і опікунів

Незважаючи на дрібні капості погоди, технічні і творчі непорозуміння, святкове шоу відбулося. Всі залишилися задоволені — і музики, і гості, і журналісти, і, звичайно ж, глядачі. Втім, і обличчя спонсорів цієї грандіозної акції осявали усмішки схвалення й задоволення. Без головних фінансистів фестивалю ідея проведення «Таврійських ігор» (авторські права у директора фестивалю Миколи Баграєва) так би й лишилася в ембріональному стані. Генеральний спонсор і меценат фірма «Infox», компанії «Дельта», «Бруклін-Київ», «Міжнародні авіалінії України», «Квазар-мікро», «GM», «Інпроком-сервіс», «Приватбанк», «VABANK» та багато інших подарували Україні цей музичний фестиваль. Інформаційно підтримали цю ідею «Киевские ведомости», «Теленеделя», «Финансовая Украина», «Радио РОКС», «ЮТАР», «Люкс», «Супер Нова», «Гала-Радіо», ICTV, ТРК «Київ» і «Золоті ворота».

А представники мас-медіа висловлюють особливу подяку головному опікунові преси, захисниці прав і побутових свобод працівників пера, менеджеру з роботи з вередливими журналістами Олені Сухачовій.

Отже, «Таврійські ігри» у Каховці за подіями, результатами, організацією і глядацькою активністю аж ніяк не поступалися олімпійським в Атланті. Безперечно, сторіччя таврійського руху, який стартував 1991 року в Україні, відзначатиме увесь світ.

Информация о выпуске акций первой эмиссии
Инвестиционной компании «Северный Донбасс»
(в форме открытого акционерного общества)

А. Характеристика эмитента

1. Фирменное наименование эмитента — Инвестиционная компания «Северный Донбасс» в форме открытого акционерного общества (ИК «Северный Донбасс»).

Код по ОКПО 20364448.

2. Местонахождение — 343913, Украина, Донецкая область, Краматорск, ул. Орджоникидзе, 10, НИИПТмаш, корп. 4.

3. Инвестиционная компания «Северный Донбасс» в форме открытого акционерного общества является правоприемником закрытого акционерного общества инвестиционной компании «Северный Донбасс», зарегистрированного распоряжением исполкома Краматорского городского Совета народных депутатов от 20.12.94 № 461 р.

4. Предмет деятельности:

— деятельность по выпуску в обращение ценных бумаг;
— комиссионная деятельность с ценными бумагами;
— коммерческая деятельность с ценными бумагами;
— оказание консультационных услуг по вопросам инвестиций, акционирования, приватизации, ценных бумаг, финансовой стратегии;
— управление активами взаимных и инвестиционных фондов.

5. Показатели баланса эмитента за два года с момента его создания, млрд. крб.:

АКТИВ	на 01.01.95 г.	на 01.01.96 г.
1. Основные средства и другие внеоборотные активы	2,7	5,4
2. Запасы и затраты	0,1	8,5
3. Денежные средства, расчеты и пр. активы	2,4	7,7
БАЛАНС:	**5,2**	**21,6**
ПАССИВ	**на 01.01.95 г.**	**на 01.01.96 г.**
1. Источники собственных и приравненных к ним средств,	5,1	8,6
в т. ч. уставный фонд	5,0	5,0
2. Долгосрочные пассивы	–	0,1
3. Расчеты и прочие пассивы	0,1	12,9
БАЛАНС:	**5,2**	**21,6**

6. Размер оплаченного уставного фонда — 5 000 000 000 (пять миллиардов) карбованцев.

Уставный фонд оплачен полностью.

7. Численность служащих — 73 чел. (включая штатных работников региональных представительств).

8. Основные профессиональные сведения о руководящих работниках.

Генеральный директор — Белкин Леонид Михайлович, образование высшее, специальность — инженер-механик, кандидат технических наук, специалист по управлению активами инвестиционного фонда, брокер фондовых операций, стаж работы — 22 года;

заместитель генерального директора — Водолазский Юрий Александрович, образование высшее, специальность — инженер-механик, специалист по управлению активами инвестиционного фонда, брокер фондовых операций, стаж работы — 16 лет;

главный бухгалтер — Лапушкина Лидия Николаевна, образование высшее, специальность — математик, бухгалтер, стаж работы — 22 года.

Б. Описание деловой деятельности эмитента

Инвестиционная компания «Северный Донбасс» является лицензированным торговцем ценными бумагами (разрешение Министерства финансов Украины № 567 от 8.02.95), имеет 21 представительство в Донецкой и Луганской областях, взаимный фонд «Северный Донбасс — инвест». Виды деятельности — операции с ценными бумагами, консультации по ценным бумагам. В 1994 г. реализации продукции (работ, услуг) компания не имела, а прибыль от доходных активов составляла 113,1 млн. крб. Объем реализации в 1995 роду 4,8 млрд. крб., в том числе: консультационные услуги — 0,2 млрд. крб., обороты по ценным бумагам — 4,6 млрд. крб., балансовая прибыль, включая прибыль от доходных активов — 3,8 млрд. крб. Объем реализации в I квартале 1996 года — 3,8 млрд. крб., в том числе: консультационные услуги — 3,3 млрд. крб., обороты по ценным бумагам — 0,5 млрд. крб., балансовая прибыль, включая прибыль от доходных активов — 261,3 млн. крб.

В. Данные об эмиссии ценных бумаг

1. Решение о преобразовании закрытого акционерного общества в открытое и выпуске акций первой эмиссии принято общим собранием учредителей 9 февраля 1996 г. (протокол № 12).

2. Цель выпуска акций первой эмиссии — увеличение уставного фонда открытого акционерного общества «Инвестиционная компания «Северный Донбасс».

3. Планируемый объем объявленной эмиссии 75 000 000 000 (семьдесят пять миллиардов) карбованцев.

4. Вид и категория ценных бумаг, связанные с ними права

4.1. Учредители подписались на 1 900 000 (один миллион девятьсот тысяч) акций на сумму 19 000 000 000 (девятнадцать миллиардов) карбованцев.

4.2. Количество, номинальная стоимость и сумма объявленной эмиссии ценных бумаг

Вид акций — простые именные.

Номинальная стоимость акций — 10 000 (десять тысяч) крб.

Количество акций: 7 500 000 (семь миллионов пятьсот тысяч) шт.

Объем: 75 000 000 000 (семьдесят пять миллиардов) крб.

Все акции выпускаются одной серии А, №№ от 000001 по 7500000 в бумажной форме, причем акции с №№ от 000001 до 500000 предназначены для обмена акций закрытого акционерного общества на акции открытого акционерного общества.

Привилегированных акций нет.

4.3. Порядок обмена акций закрытого акционерного общества на акции открытого акционерного общества.

Обмен акций производится по их номинальной стоимости в соотношении 1 : 1 в сроки подписки на акции. Оформление обмена осуществляется в центральном офисе компании по адресу: 343913, Украина, Донецкая область, Краматорск, ул. Орджоникидзе, 10, НИИПТмаш, корп.4.

4.4. Место, день начала и прекращения продажи.

Подписка на акции и их продажа производится в течение подписки на акции в сроки с 1 августа по 1 февраля с момента публикации информации о выпуске акций. Подписка может быть прекращена досрочно при достижении заявленной величины уставного фонда. В случае, если подпиской не будет покрыто 60 % запланированного объема эмиссии, общество считается несостоявшимся. Лицам, подписавшимся на акции, возвращаются средства в течение 30 дней. В случае, если подпиской бумаг будет покрыто более 100 %, учредители имеют право принять или отменить излишнюю подписку. Подписка проводится в центральном офисе компании (по вышеуказанному адресу) и в региональных представительствах компании.

4.5. Информация о возможных привилегиях владельцев ценных бумаг.

Учредители не имеют специальных привилегий перед другими акционерами. Акционеры имеют право приобретать в первоочередном порядке выпускаемые инвестиционной компанией «Северный Донбасс» акции последующих эмиссий, а также другие ценные бумаги. Голосование на общем собрании акционеров и на учредительном собрании проводится по принципу 1 акция — 1 голос. Минимальное количество акций, дающее право участвовать в голосовании — 6 000 акций. Один акционер не может владеть более 850 000 акциями.

4.6. Запланированный курс.

В первые две недели подписки акции реализуются по номинальной стоимости — 10 000 карбованцев каждая. В последующем возможна реализация акций с курсовой надбавкой по договорной цене с учетом спроса-предложения.

4.7. Наименование торговца ценными бумагами.

ИК «Северный Донбасс» размещает свои акции самостоятельно, услугами других торговцев ценными бумагами не пользуется.

4.8. Действия, производимые в случае превышения или недостижения уровня подписки.

В случае недостижения подписки заявленной величины уставного фонда, производится увеличение уставного фонда в пределах, обеспечивающих выполнение ст.30 Закона Украины «О хозяйственных обществах», после чего излишняя подписка отклоняется в хронологическом порядке с конца списка. Возврат денег производится в 30-и дневный срок после принятия решения об отклонении подписки.

Г. Перечень и результаты предыдущих эмиссий ценных бумаг, а также распределение ценных бумаг по видам

Объем эмиссии акций закрытого акционерного общества ИК «Северный Донбасс» — 5 000 000 000 (пять миллиардов) карбованцев, №№ от 000 001 по 500 000.

Выпуск акций ЗАО ИК «Северный Донбасс» зарегистрирован Министерством финансов Украины (регистрационный № 61/1/95 от 15.02.95 г.) и полностью размещен среди учредителей.

При обмене акций закрытого акционерного общества на акции открытого акционерного общества сохраняется нумерация акций. Обмен акций производится по их номинальной стоимости в соотношении 1 : 1 без ограничения сроков обмена. Оформление обмена осуществляется в центральном офисе компании.

Объем эмиссии инвестиционных сертификатов — 4 000 000 000 (четыре миллиарда) карбованцев (свидетельство о регистрации — № 157/3/95 от 21.03.95 г.).

По состоянию на 01.04.96 г, инвестиционные сертификаты не размещались.

Д. Количество именных акций, выпущенных эмитентом, в том числе акции, которые находятся в собственности руководящих работников

В результате эмиссии акций ЗАО ИК «Северный Донбасс» было выпущено 500 000 простых именных акций номинальной стоимостью 10 000 карбованцев. Руководящие работники ИК «Северный Донбасс» акций не имеют.

Е. Факторы риска

Основными факторами риска для ИК «Северный Донбасс» являются:

— ухудшение общей экономической ситуации в Украине;
— ухудшение отношения государственных органов к финансовым посредникам, ограничения их деятельности;
— изменения в налоговой политике в сторону повышения налогов;
— форс-мажорные обстоятельства.

Заявление Центрального банка Российской Федерации

В первом полугодии текущего года Главным управлением ЦБ России по Москве проведена проверка АБ «Инкомбанк». Данные итогового документа проверки и результаты деятельности АБ «Инкомбанк» за первое полугодие 1996 года позволяют сделать вывод о том, что банк устойчиво управляет своей ликвидностью, обеспечивает достаточную доходность, надежность и устойчивость функционирования, и способен выполнять в полном объеме обязательства перед вкладчиками и другими кредиторами. Это подтверждается тем фактом, что АБ «Инкомбанк» не имеет задержек платежей перед клиентами. Наряду с этим есть нарушения в формировании уставного фонда, резервного фонда, осуществлении операций и ведении бухгалтерского учета в АБ «Инкомбанк». АБ «Инкомбанк» получил указания ГУ ЦБ по Москве устранить указанные недостатки.

Центральный банк Российской Федерации обращает внимание средств массовой информации на необходимость взвешенного освещения событий в экономической жизни Российской Федерации.

ИТАР-ТАСС.

Арбітражним судом м. Києва (252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за позовом ВАТ «Страхова компанія Алькона» 16.07.1996 р. порушено справу № 17/148 про банкрутство довірчого товариства «СЛІД—ТРАСТ» (252110, м. Київ, пр-т. Червонозоряний, 51, поверх 12. Розрахунковий рахунок № 606902 в Київській філії Хмельницького АКБ «Фіатбанк», МФО 322379).

Кредитори та можливі санатори можуть звертатись до суду протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Зміни до інформації про шостий випуск акцій акціонерним банком АБ «АвтоЗАЗбанк»

Розділ IV «Дані про емісію акцій»:

абзац перший викласти в такій редакції:

«Рішення про відкриту передплату на акції шостого випуску прийнято радою банку від 30.01.96 року (протокол № 11) та затверджено рішенням загальних зборів акціонерів 21 березня 1996 року (протокол № 16)».

— доповнити абзацом такого змісту:

«Згідно із статтею 37 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу» особа, що передплатила або купила цінні папери до опублікування інформації про зміни в господарській діяльності емітента, що впливають на вартість цінних паперів або розмір доходу по них, може протягом 15 днів з моменту публікації цієї інформації розірвати договір в односторонньому порядку».

Спорт

Наша Ліля — абсолютно золота!

Абсолютна чемпіонка Європи та світу 17-річна Лілія Подкопаєва до своїх дзвінких титулів додала ще й звання абсолютної чемпіонки Олімпійських ігор в Атланті.

В історії гімнастики подібне — перша в світі стає найсильнішою і на олімпійському турнірі — трапляється лише вдруге. Вже далекого 1972 року в Мюнхені така вершина підкорилася Людмилі Турищевій — нині президентові Федерації спортивної гімнастики України. Що ж, така спадковість дуже приємна, чи не правда?

Вихованка донецького тренера Галини Лосинської в багатоборстві набрала 39,255 бала. Наступні призові місця посіли румунські дівчата. «Срібло» у Джини Гогян — 39,075. Бронзові медалі вручені одразу двом спортсменкам — Симоні Аманар та Лавинії Милосовичі, які набрали однакову суму балів — 39,067.

Українську спортсменку з перемогою одним із перших привітав Президент США Білл Клінтон, який разом із дружиною Хілларі спостерігав за змаганнями з трибуни залу «Джорджія доум». А боротьба на його помості була дуже напруженою. Після першого снаряда — опорного стрибка — Ліля була шостою, а перед останнім — вільними вправами — вже посідала третю сходинку. Але, як відомо, саме вільні вправи — улюблена дисципліна нашої відмінниці. За них вона отримала найвищу оцінку — 9,887!

Наша газета дуже симпатизує Лілії Подкопаєвій. Якщо відверто, ми, як і переважна більшість прихильників спорту в нашій країні, мріяли про олімпійську перемогу донецької зіроньки. Ще 8 червня ми опублікували розповідь про Лілю — «У всьому винна бабуся». Так, саме її бабуся, якій набридла непосидючість онуки, відвела її до гімнастичної секції. На жаль, ця дорога для Лілії людина не дожила до цього радісного дня. Але мама і молодший брат сьогодні чи не найщасливіші люди на землі.

У нашої чемпіонки бійцівський характер. Вона не з плаксивих. Коли «все погано», Лілечка, як правило, йде до спортзалу. Там вона дістає справжній душевний спокій, знімає стреси. От лише коли піднімають державний прапор України, Ліля сліз не соромиться.

Перед головним стартом Подкопаєва міцно спала. Але вже в залі трохи хвилювалася. У такі хвилини для неї світ перестає існувати — залишаються вона, снаряд і тренер. А ще Ліля просила допомоги у Бога. І він, як бачимо, виявив прихильність до неї. Тепер сподіваємося, що й у змаганнях на окремих снарядах Лілія Подкопаєва не пастиме задніх. Адже не личить поступатися абсолютній олімпійській чемпіонці.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Табло ігор

Дзюдо. Жінки. 52 кг. Ресту (Франція). Чоловіки. 65 кг. Квельмаз (Німеччина).

Плавання. Чоловіки. Вільний стиль. 50 м. Попов (Росія). Комплексне плавання. 200 м. Сене (Угорщина). Жінки. Вільний стиль. 800 м. Беннет (США). Естафета 4х200 м. США. На спині. 200 м. Егершегі (Угорщина).

Стрільба кульова. Чоловіки. Довільна гвинтівка. Клеєс (Німеччина). Швидкісний пістолет. Шуман (Німеччина).

Фехтування. Командні змагання. Рапіра. Чоловіки. Росія. Жінки. Італія.

Велоспорт. Чоловіки. Індивідуальна гонка переслідування. 4 км. Коллі Неллі (Італія).

Корти для здоров'я і благодійництва

На столичних кортах «Динамо» відбувається міжнародний благодійницький турнір серед дипломатів та бізнесменів. Ідея його проведення належить послові Італії в Україні Вітторіо Сурдо. А в життя її втілили «Утел», Міжнародний бізнес-клуб та Федерація тенісу України.

Окрім пропаганди здорового способу життя, учасники та друзі турніру вирішили матеріально підтримати дітей, які потерпіли внаслідок аварії на ЧАЕС. Усі зібрані кошти будуть використані для потреб відділу радіаційного ризику дітей Наукового центру радіаційної медицини АМН України. Першими благодійні внески зробили фірми «Parmalat», «Nestle» та «Coca-cola».

Сьогодні і завтра завершальні дні турніру.

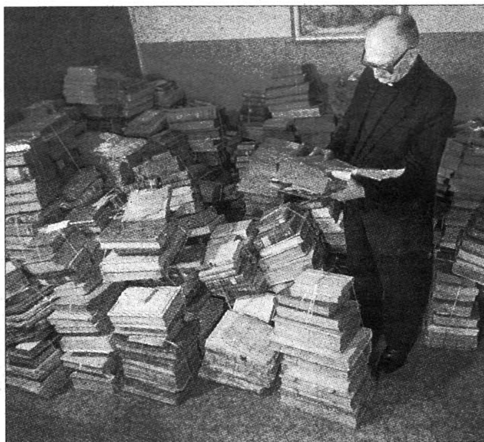
Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

Кабмін попереджає, радить, застерігає

ЗГІДНО з наступальною програмою уряду, з 1 липня цього року український обиватель повинен був повною мірою сплатити державі за житлово-комунальні послуги, а саме 80 відсотків його собівартості. Однак цього разу акцію стягування чергової квартирної данини було відмінено. Проте не остаточно.

Як повідомив на цьому тижні заступник міністра економіки Віктор Кальник, дана відстрочка тимчасова. Тобто уряд не може проводити політику подальшого підвищення цін за комунальні послуги, поки не буде ліквідована заборгованість по виплаті зарплат і пенсій. Цей борг буде погашений ближчим часом. Отже, пресовуті 80% скоро спливуть у жеківській книжці значною сумою.

А поки представники міністерств, зв'язаних із можливим підвищенням, пояснюють свою цінову політику в такий спосіб. По-перше, підвищити квартплату треба зараз, бо тягар заборгованості росте з року в рік і розплачуватися доведеться нашим дітям. По-друге, наступний ціновий пресинг на обивателя до певної міри зніме навантаження комунальних і енергетичних платежів з підприємств — суб'єкти виробничої діяльності платитимуть на 10–20 % менше. Це дасть змогу трохи стабілізувати виробництво, а відтак збільшиться заробітна плата і платоспроможність населення, особливо в оплаті за комунальний затишок. Як бачимо, коло замкнулося. Громадяни знову змушені тугіше затягнути ремінці і покласти всю відповідальність на свої гаманці. При цьому не забувайте про програму житлових субсидій. Їх поки що ніхто не скасував.

Куди щезли фоліанти?

Ще не так давно іванофранківцям було повідомлено, що бібліотеку митрополита Андрія Шептицького зі спецсховищ знову передано церкві. Переживши тоталітарне лихоліття, фоліанти повинні були, здавалося б, потрапити з непоганих умов у ще кращі. Проте вони пролежали на підлозі консисторії багато місяців. По місту пішли чутки, зокрема й про те, що буцімто пропонують коштовні фоліанти за не менш коштовну іномарку, що приїжджі бачили книги з екслібрисами митрополита у букіністів Роттердама і Мюнхена.

Щоб встановити, де — правда, а де — вигадка, за згодою єпископа-ординарія Софрона Дмитерка була створена спеціальна комісія, яка працювала майже два місяці. Виявилося, що деякі книги, якими заволоділа церква, культового призначення не мають. Не знайдено й актів передачі книг духовним установам.

Перевіряльники констатували, що пропало 155 томів. Серед зниклих — 17 рідкісних стародруків. Комісія запропонувала призначити відповідального за книжковий скарб, на базі якого згодом створити національну наукову богословську бібліотеку.

На фото Володимира МИГОВИЧА (Укрінформ): так зберігалися коштовні фоліанти, поки не почали зникати.

Юридична консультація

Тоді вік не питали

Я 1928 року народження. У 1943-44 роках брав участь у розмінуванні. Смерть на руках носив, ховав друзів. Подав свідчення двох свідків — учасників бойових дій, що підтверджені Вільнянським РВК Запорізької області і міськвиконкомом. В наданні статусу учасника бойових дій мені відмовили, мотивуючи тим, що юнаки 1928 року народження не призивалися під час війни.

Михайло ДРАНИЙ. Львівська область.

П. II ст. 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» відносить до учасників бойових дій осіб, які були залучені командуванням військових частин, державними і громадськими організаціями до розмінування полів і об'єктів народного господарства, та осіб, які на мінних тральщиках брали участь у траленні бойових мін у територіальних і нейтральних водах у воєнний і повоєнний час.

Вік, який дає право бути визнаним учасником бойових дій, законом не встановлено. Навпаки, п. 12 цієї ж статті надає такий статус також неповнолітнім, призваним до лав Радянської Армії і Військово-Морського Флоту під час військових призовів 1941—1945 років.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Христофор ГРУША,
незалежний оглядач

Дещо про полювання на вальдшнепів

ІНКОЛИ буває корисно читати те, чого практично ніхто не читає. Приміром, «Збірник праць студентів та аспірантів Київського університету імені Тараса Шевченка. Гуманітарні науки, 1996, випуск третій». У згаданому випуску опубліковано роботу першокурсника Інституту журналістики Юрка Задої «Вальдшнепи» та «Вальдшнеп». Робота здалася дуже цікавою, але завеликою для газети, тож спробуємо стисло викласти тут основні ідеї юного автора.

Легко здогадатися, що «Вальдшнепи» — відомий роман Миколи Хвильового, «незакінчений», оскільки друга його частина (шосте число журналу «Вапліте» 1927 року) була знищена. А «Вальдшнеп» — одна з мисливських усмішок Остапа Вишні, вперше надрукована журналом «Дніпро», друге число року 1946-го. В цій «усмішці» нема ні краплі сміху — це драматичний спогад про навіки втрачену молодість. Ця річ швидше нагадує страшнуваті «Мисливські оповідання» Хвильового, аніж традиційного Вишню. Крім того, «Вальдшнеп» побачив світ у тринадцяту річницю смерті Хвильового, а тринадцять, як відомо, було його улюбленим числом. Тож гіпотеза Юрка Задої така: Остап Вишня поставив пам'ятник Миколі Хвильовому в той час, коли навіть згадувати це ім'я було небезпечно.

Звісно, прямих доказів немає, та й бути не може, але логіка автора психологічно та історично вмотивована. Адже ці двоє людей справді дружили, захищали один одного в літдискусіях 20-х років, їздили на полювання й у відрядження, жили в одному домі. У своєму щоденнику 1949-го року Вишня пише: «Який жах (а може, й не так уже страшно), що я знаю особисто людей, що створили перли нашої літератури».

Оце «який жах» — вельми промовиста фраза: свій щоденник Вишня писав (це очевидно, перечитайте) в розрахунку на те, що колись уночі по нього знову прийдуть, як тоді, через півроку після самогубства Хвильового. Тому писав неправду. Але іноді проривалося — «який жах».

Звичайно, Вишня написав «Вальдшнепа» не спеціально — а дай, мовляв, я зараз відзначу тринадцятиріччя смерті Хвильового. Ні, все відбувалося на рівні зацькованої підсвідомості — але ж відбулося, і відбулося блискуче. Можливо, навіть тепер (коли — «можна») для пам'яті Хвильового не зроблено стільки, скільки зробив Остап Вишня, коли було «зась». І (додам від себе) — дуже зворушує, що відчув це зовсім молодий хлопець, з того покоління, якому, здається, зовсім байдужі подібні речі.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 218890.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311138.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.